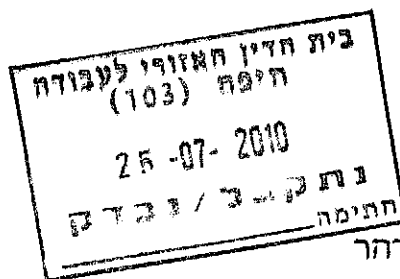

בעניין:

גאולה בויטלר ת.ז. 0988493
ע"י ב"כ עוה"ד עמנואל סולומונוב
ו/או ורד פוארטי-סולומונוב
ו/או עופר סולומונוב
ו/או גלית סולומונוב-פוגל
ו/או עידו סולומונוב
ו/או גיל מנגר-יונה
מרח' חסן שוקרי 24 חיפה 33105
טל: 04-8627819 פקס: 04-8621257

המבקשת

נגד

שירותי בריאות כללית
ע"י ב"כ עוה"ד שאול ברגרזון
ו/או אמיר דולב ו/או יוני פולק ואח'
מדרך מנחם בגין 11, מגדל רוגובין-תדהר
קומה 21, רמת גן, 52681
טל' 03-7556900 פקס. 03-7556909

המשיבה

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

בהתאם להחלטת כב' בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 23/5/10, מתכבדת המבקשת להגיש בקשה לאישור התובענה הייצוגית, אשר עותק ממנה מצ"ב, מסומן "1" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

המבקשת, ניצולת שואה, המקבלת קצבה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות בגין נזקי בריאות (להלן: "הרנטה"), מוצאת לנכון לציין כבר בפתח לבקשה זו, כי את התובענה הייצוגית אותה היא מבקשת לאשר, היא מבקשת להגיש בשמם של ניצולי השואה הזכאים, כהגדרתם בבקשה זו, אשר הינם בין היתר, בגדר אוכלוסיה המתקשה לפנות לבית המשפט כיחידים, וזאת מפאת גילם המתקדם של הניצולים, והקשיים הבריאותיים, הפיזיים, הנפשיים והכלכליים בהם נתונים רבים מהם.

לא למותר להדגיש, כי לאור האמור, התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, משרתת את תכליתו של חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, כעולה בין השאר, מלשון סעיף 1 לחוק האמור.

עותק מהחלטת כב' בית המשפט המחוזי בחיפה מצ"ב, מסומן "1א" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ואלה נימוקי הבקשה :

רקע כללי :

1. בפתח בקשה זו לאישור התובענה הייצוגית, תציין המבקשת כי בקשה זו (להלן: "הבקשה"), עניינה בעילות תביעה אותן זכאית המבקשת לתבוע, מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 (להלן: "חוק ביטוח בריאות"), דהיינו, כל עילה שאיננה עילה בנזיקין, וזאת מכוחו של סעיף 54 (ב) לחוק ביטוח בריאות, שזו לשונו :

"(ב) לבית הדין לעבודה תהיה סמכות ייחודית לדון בכל תובענה למעט תביעת נזיקין, שבין מבוטח או מי שהוא טוען שהוא מבוטח לבין שר הבריאות, המנהל, המוסד, קופת חולים, נותן שירותים לפי חוק זה, או הועדה שהוקמה לפי סעיף 3א, או שבין המוסד לבין קופת חולים או לבין מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בריאות."

יצוין כי בהתאם להחלטת כב' בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 23/5/10, נספח א' לבקשה זו, העילות שמכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, הינן בסמכותו של כב' בית הדין לעבודה. לא למותר להוסיף ולציין, כי במקביל להגשת בקשה זו, הגישה המבקשת, בקשה מתאימה לאישור תובענה ייצוגית, לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה, שעניינה עילות שאינן מכוחו של חוק ביטוח בריאות.

בנוסף יצוין, כי ככל שכב' בית המשפט המחוזי בחיפה יחייב את המשיבה בתשלום הסכום הנתבע בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש בפניו, או בחלקו, תעשה המבקשת לקיזוזו מהסכום הנתבע בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש בבקשה זו.

2. המבקשת תקדים ותטען, כי קבוצת בני האדם, לצורך בקשה זו והתובענה הייצוגית, הינה ניצולי שואה המקבלים רנטה וחברים ומבוטחים אצל המשיבה, אשר זכאים לפטור מתשלום עבור טיפולים רפואיים, תרופתיים ואגרות שונות, בגין מחלות שהוכרו להם עקב רדיפת הנאצים ועוזריהם (להלן: "שירותי הבריאות"), ויורשיהם של ניצולי שואה שכאלה, שהלכו לעולמם (להלן: "ניצולי השואה הזכאים").

3. א. המבקשת הינה ניצלות שואה, המקבלת רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות (BEG) (להלן: "רשויות הפיצוי הגרמניות") וזאת בגין נזקי בריאות שמקורם ברדיפת הנאצים ועוזריהם ובזוועות השואה, כאמור (להלן: "הרנטה").

על מקצת מהזוועות להם נחשפה המבקשת, בעטיין לקתה בנזקי בריאות קשים, יעיד קטע קצר מזיכרונותיה, שהועלו על הכתב וחובקים כ-90 עמודים, כדלקמן :

"...ואנחנו בפנים , בתוך הקרונות. סוגרים עלינו את הסורגים הכבדים. בקרון שלנו יש לפחות חמישים בני אדם , אין אפשרות לשבת , אין אפשרות לזוז, אין אפשרות לעמידה איתנה. הקרון מלוכלך, ריח רע עולה ממנו, הדלת נעולה, והחלון היחיד הוא מין אשנב קטן, בגובה, אשר גם הוא סגור בסורגי ברזל. האנשים בקרון, כאן יחד איתי מבוהלים כולם עד מוות. הייאוש ניבט מעיניהם, איש לא ניסה אפילו להתנגד לכל המהלך המטורף שהיה בתחנת הרכבת. גם אני הייתי מפוחדת כמו כולם. גם אני עליתי לקרון מרוב פחד. כמו כולם. וכעת הרכבת

מתחילה לזוז והיא נוסעת, נוסעת, נוסעת... הם לוקחים אותנו אל העתיד השחור...

לאחר מסע ארוך ומפרך הגענו למחנה הרעבה ...

הגרמנים מטילים מכסות לעבודת פרך... קבעו שאני אצא. נודע לי, שהעבודה שם היא הוצאת כבול ממעמקי האדמה בכוח אדם בלבד. סיפרו שמעטים הגברים שמסוגלים לעמוד במאמץ הגופני הקשה הזה. רובם נופלים אחרי מספר ימים ואז קוברים אותם במקום או שולחים אותם למקום ממנו הגיעו חזרה לקבורה. ישנם גם מקרים שאת החולים קוברים בחיים.

באים לקחת אותי... ואני ילדה קטנה. אני שותקת, אני הולכת. אין לי מה להפסיד בעולם הזה אני הולכת לא אכפת לי כלום... העבודה איננה. ברחתי. חמקתי מהשומרים ועליתי על הקרון שלקח את המתים חזרה "הביתה" למחנה ההרעבה... הסתתרתי, באו לחפש אותי, תפסו אותי בעורף, הרימו אותי וגררו אותי לאיזה מגרש ריק ואז אני שומעת את קולו של מפקד המשטרה היהודית שלנו, כשהוא צורח "עשרים וחמש!" ומי שלא יודע את פרוש המילה הזו, שידע:

עשרים וחמש מלקות בשוט כלבים על העור הערום!

עשרים וחמש פעמים, בשצף קצף הם מכים, ללא רחם, מכות רצח של ממש!

לא פעם ראיתי, כיצד מכים אדם עד כלות נשמתו העלובה. לא שהיה איכפת לי למות, אבל לא בסבל איום כל כך, לא על ידי מכות איומות כאלה.

האם זה הסוף שלי?

ניסיתי להתפלל, אבל כבר מפשיטים אותי... האדם שניגש אלי והשוט בידיו הוא יהודי. אני מכירה אותו. הוא מרים את השוט... איזה כאב צורב!

אני כולי מתכווצת. ואז עוד מכה ועוד מכה ועוד ועוד...

צלקות השוט על גבי יישארו לעולם ואת פניו של המכה היהודי לא אשכח."

ב. המבקשת חברה ומבוטחת במשיבה מאז שנת 1946.

בנוסף לאמור, המבקשת הינה אלמנתו והיורשת מכוח צוואתו של מר שמעון בויטלר ז"ל ת.ז. מס' 002686962, ניצול רדיפות הנאצים ועוזריהם, שקיבל בחייו רנטה, ואשר היה אף הוא חבר ומבוטח במשיבה מאז שנת 1937 (להלן: "מר בויטלר ז"ל").

מר בויטלר ז"ל, הלך לעולמו ביום 7/7/2008.

עותק מאישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות באשר להיות המבקשת ניצולת שואה הזכאית לרנטה, כמו גם עותק מאישור משרד האוצר - הלשכה לענייני פיצויים אישיים מחו"ל באשר למר בויטלר ז"ל ומצו ירושה בעניין עיזבונו של מר בויטלר ז"ל מצ"ב, מסומן "2"-4 בהתאמה, ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

4. במהלך שנת 2008 נודע למבקשת בדרך אקראי (כתבה עיתונאית), כי רשויות הפיצוי הגרמניות חתמו על שורה של הסכמים עם המשיבה, במסגרתם קיבלה מהן המשיבה מדי שנה, סכום שנתי בסך של מיליוני שקלים חדשים, וזאת מאז שנת 1967, בכפוף

להתחייבותה לשאת בעלויות שירותי הבריאות בניצולי השואה הזכאים דהיינו, לפטור את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותים אלה.

5. המבקשת תטען, כי המשיבה מעולם לא מסרה למר בויטלר ז"ל ו/או למבקשת דבר וחצי דבר, באשר לזכאותם של השניים לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, בגין המחלות והנכויות שהוכרו אצלם על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, שהינן תולדת רדיפות הנאצים ועוזריהם. זאת ועוד, עד לשנת 2008, לא טרחה המשיבה ליידע את ניצולי השואה הזכאים מבין מבוטחיה, על דבר זכאותם.

לא למותר להדגיש, כי במהלך כל שנות חברותם במשיבה, שילמו מר בויטלר ז"ל והמבקשת, תשלומים שונים עבור שירותי הבריאות ועל כך עוד יורחב בהמשך.

לעניין זה תציין המבקשת שוב, כי על דבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל ושלה לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, נודע לה באקראי, במהלך שנת 2008.

6. בסמוך לאחר שנודע למבקשת על דבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל ושלה, פנתה המבקשת למשיבה וביקשה אותה, בין היתר, להמציא לעיונה עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, בהם מוסדרות זכויותיהם למימון שירותי הבריאות.

וידגש, ההסכמים האמורים הינם בגדר הסכמים לטובת צד שלישי, ניצולי השואה הזכאים.

למרבה הצער, עד למועד הגשת בקשה זו, עומדת המשיבה בסירובה להמציא למבקשת עותק מההסכמים האמורים.

עותק מפניית בא כוח המבקשת למשיבה ומתשובת ב"כ המשיבה מצ"ב, מסומן "5" ו-"6" בהתאמה, ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

7. המבקשת תטען כי למיטב ידיעתה, בשנת 2007, בוטחו אצל המשיבה כ-9,815 ניצולי שואה זכאים.

בנוסף ולמיטב ידיעתה של המבקשת, באותה השנה פטרה המשיבה רק כ-11% מניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

זאת ועוד, מנתונים שמסרו רשויות הפיצוי הגרמניות לגבי מטילדה טוקר, אלמנתו של מר מרקוס טוקר ז"ל, ניצול שואה שהיה זכאי בחייו לרנטה, עולה, כי בשנת 2008 הן שילמו למשיבה עבור כל אחד מניצולי השואה הזכאים, סך של 350 יורו דהיינו, ולאור האמור, באותה השנה הן שילמו למשיבה סך של 3,435,250 יורו לפחות, אשר שווים בשקלים חדשים נכון ל-2/1/2008, הסתכם בסך של 19,484,050 ₪.

מנתונים אלה עולה כי מכלל הכספים ששולמו למשיבה, עשתה המשיבה שימוש ב-11%, בהתאם למספר הניצולים שפטרה, בעוד שאין זה ברור מה נעשה ביתרה, המסתכמת נכון לאותה השנה בסך של 17,340,804 ₪ לפחות.

לעניין הנתונים שמסרו רשויות הפיצוי הגרמניות לגבי טוקר, ראה עותק ממכתבן לגבי טוקר, כמו גם עותק מאישור רשויות הפיצוי הגרמניות באשר לזכאותו של מר טוקר ז"ל לרנטה ותצהירה של גבי סלי טוקר ביתם של מר טוקר ז"ל וגבי מטילדה טוקר מצ"ב, מסומן "7" ו-"9" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

8. המבקשת תטען עוד, כי מעשיה ו/או מחדליה אלה של המשיבה, מתמשכים מאז שנת 1967, מזה כ- 43 שנה, כשבכל אותה התקופה, המשיבה פוטרת רק חלק מזערי מניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות. המבקשת תטען, כי אינה יודעת מה עשתה ועושה המשיבה ביתרת הכספים.

לא זו אף זו, הדעת נותנת כי בשנים קודמות, עלה מספר ניצולי השואה הזכאים, החברים ומבוטחים במשיבה, על מספרם כיום דהיינו, המשיבה זכתה לקבל בעבר מאת רשויות הפיצוי בגרמניה, סכומי כסף שנתיים העולים על הסך אותו קיבלה בשנת 2008. למרבה הצער, חלק מאותם ניצולי שואה זכאים, אשר היו חברים ומבוטחים במשיבה, כדוגמת מר בויטלר ז"ל, הלכו לעולמם מבלי לדעת על דבר זכאותם למימון שירותי הבריאות, כאמור, וכיום נותרו רק יורשיהם, שהינם חלק מהקבוצה שבשמה מתבקש אישור התובענה הייצוגית.

המבקשת תשוב ותטען, כי המשיבה מסרבת בתוקף להמציא לעיונה עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיכך, הנתונים המהותיים באשר להיקף הסכומים ששילמו אותן הרשויות למשיבה במהלך כל אותן השנים, מצויים בידעיה של המשיבה בלבד, על המשתמע.

עוד תוסיף המבקשת ותטען, כי הינה זכאית לקבל עותק מההסכמים אלה, והיא עותרת לבית הדין הנכבד בבקשה להורות למשיבה להמציאו לה.

9. המבקשת תטען אף בזו הפעם, כי במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, לא טרחה המשיבה לפנות לניצולי השואה הזכאים ו/או לעשות לאיתורם של ניצולים אלה ו/או לא עשתה די בכדי לאתרם, וליידע אותם בדבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

10. בסמוך לאחר הכתבה הנזכרת בסעיף 4 לעיל, פנתה המבקשת למשיבה וביקשה לברר את דבר זכאותה כיורשת של מר בויטלר ז"ל. בתחילה השיבה המשיבה למבקשת, כי אין היא זכאית לדבר.

למרות האמור, ולאחר שהמבקשת שבה ופנתה למשיבה, שלחה לה המשיבה שיק באמצעות הדואר, על סך של 7,182.11 ₪, כשאין בצידו פירוט כמתחייב, באשר לאופן חישובו של סכום ההחזר הנקוב בו.

המבקשת פנתה למשיבה וביקשה לקבל פירוט מלא של החישוב האמור, כמו גם את ההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, מכוחם קמה לה הזכאות האמורה.

עותק ממכתבה של המבקשת מיום 4/11/2008 למשיבה בעניין זה ומתשובת המשיבה מיום 19/11/2008 למבקשת מצ"ב, מסומן "10" ו-"11" בהתאמה ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

11. לאחר דין ודברים בינה לבין המשיבה, במהלכו סירבה המשיבה להמציא לה עותק מההסכמים בינה ובין רשויות הפיצוי הגרמניות כאמור, הודיעה המשיבה למבקשת, כי החליטה להשיב לעיזבונה של מר בויטלר ז"ל, סך נוסף המשלים לסך כולל של 18,184.37 ₪ בלבד, על בסיס פירוט כללי באשר לתשלומים ששילם לכאורה מר בויטלר ז"ל עבור שירותי הבריאות, משנת 1967 ואילך.

ברי אפוא, כי בעצם הודעתה זו של המשיבה למבקשת, הכירה המשיבה בזכותה של המבקשת, ולו מטעם זה ראוייה בקשה זו להתקבל.

הודעתה זו של המשיבה נדחתה על ידי המבקשת, בין השאר מחמת כך שהמשיבה אינה נוהגת בשקיפות כמתחייב בנסיבות העניין כלומר, אינה ממציאה את ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, שהינם הסכמים לטובת ניצולי השואה הזכאים, בהם מפורטות זכויותיהם של אותם ניצולי שואה, לעיונה של המבקשת.

לא למותר לציין, כי המבקשת שומרת על זכותה לתקן בקשתה זו והתובענה הייצוגית אותה מתבקש בית הדין הנכבד לאשר, עם קבלת ההסכמים האמורים לעיונה.

עותק ממכתבה של המשיבה לגבי יעל קובו, ביתה של המבקשת, מצ"ב, מסומן "12" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006:

12. בשנת 2006 נכנס לתוקפו חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**" או "**חוק תובענות ייצוגיות**"), אשר בא לעולם במטרה לקבוע כללים אחידים לעניין הגשה וניהול תובענות ייצוגיות, כל זאת במטרה להביא לשיפור ההגנה על הזכויות של קבוצות בני אדם שונות.

13. ההגנות שמבקש החוק לקדם, הן אלו המנויות בסעיף 1 לו, ובכללן, לאפשר לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית הדין הנכבד כיחידים, לממש את זכות הגישה לכב' בית הדין, בדרך של הגשת תובענה ייצוגית.

המבקשת תשוב תטען כי לנוכח גילם המתקדם של ניצולי השואה הזכאים, נכויותיהם ומחלותיהם הקשות, לרבות אלה שהוכרו על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, כמו גם קשייהם הפיזיים, הכלכליים והנפשיים, הרי שמדובר באוכלוסיה אשר למרבה הצער, מתקשה לפנות לבית הדין הנכבד כיחידים.

14. סעיף 3 לחוק קובע כי לא תוגש תובענה ייצוגית, אלא בעניינים המנויים בתוספת השנייה לחוק, או בעניין שנקבע בהוראות חוק מפורשת, כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.

המבקשת תטען בעניין זה, כי התובענה אותה היא מבקשת לאשר, נמנית על אותן התובענות המותרות להגשה מכוח סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות והתוספת השנייה לאותו החוק, וזאת מחמת המפורט להלן:

א. בהתאם לסעיף 1 לתוספת השנייה לחוק, ניתן להגיש "**תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו**".

"עוסק" מוגדר בסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, כ"**מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן**".

המבקשת תטען כי המשיבה, מעצם טיבה, הינה בגדר עוסק שכן, המשיבה נותנת שירותים למבוטחיה ובעיקרם, שירותי בריאות למיניהם.

ב. זאת ועוד, חיזוק לטענה ולפיה המשיבה הינה בגדר "**עוסק**" כאמור, מצוי בין היתר, בהוראותיו של חוק ביטוח ממלכתי, תשנ"ד-1994, ולפיהן, קופת חולים כדוגמת המשיבה, הינה בגדר "**נותן שירות**" דהיינו, שירותי בריאות למיניהם וראה לעניין זה בין השאר, סעיף 25 שם.

ג. בנוסף ולחילופין, לשם זהירות בלבד ומבלי לגרוע מן האמור לעיל, תטען המבקשת, כי יש לראות במשיבה משום "מבטח" ובחבריה, כ"מבוטחים" ולפיכך ובהתאם לסעיף 2 לתוספת השנייה לחוק, ניתן להגיש "תביעה נגד מבטח, סוכן ביטוח או חברה מנהלת, בקשר לענין, לרבות חוזה ביטוח או תקנון קופת גמל, שבינם לבין לקוח, לרבות מבוטח או עמית, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו."

15. סעיף 8 (א) לחוק, מונה את הכללים, אשר בהתקיימם, רשאי כב' בית הדין לאשר הגשתה של תובענה ייצוגית, ואלה הם:

8. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב."

המבקשת תוסיף ותטען, כי בקשתה זו, עונה על הכללים האמורים, הכל כמפורט בהרחבה להלן.

עילות התובענה הייצוגית:

16. המבקשת תטען כי מעשיה ו/או מחדליה של המשיבה כלפי ניצולי השואה הזכאים, מקימים לניצולי השואה הזכאים עילות תביעה, הנובעות משאלות מהותיות של עובדה ו/או משפט, המשותפות לניצולי השואה הזכאים, בין היתר, בגין כל אלה:

א. גבית כספים שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים, עבור שירותי הבריאות (להלן: "גבית כספים שלא כדין").

ב. עשיית עושר ולא במשפט על חשבונם של ניצולי השואה הזכאים (להלן: "עשיית עושר ולא במשפט").

ג. הפרת חובת השליחות החלה עליה (להלן: "הפרת חובת השליחות").

ד. הפרת חובת הנאמנות החלה עליה (להלן: "הפרת חובת הנאמנות").

ה. הפרת חובותיה על פי דיני החוזים (להלן: "הפרת חבות שמכוח דיני החוזים").

המבקשת תוסיף ותטען, כי עילות התביעה הנ"ל נוגעות לפרק הזמן שמשנת 1967 ואילך ולחילופין, לשם זהירות בלבד ומבלי להודות בדבר, הרי שככל שיקבע כי חוק ביטוח בריאות אינו חל על אירועים שאירעו במהלך התקופה שקדמה לחקיקתו, אזי

נוגעות העילות האמורות לתקופת הזמן שממועד חקיקתו של חוק ביטוח בריאות, 1/1/1995, ואילך.

עילות התובענה הייצוגית תפורטנה בהרחבה להלן.

17. גביית כספים שלא כדין:

א. המבקשת תטען, כי למיטב ידיעתה, בין המשיבה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, נחתמו מאז שנת 1967, שורה של הסכמים מכוחם היה על המשיבה, לפטור את ניצולי השואה הזכאים מאותה השנה ואילך, מתשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

כך למשל, ובהתאם לאישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות, בשנת 2008, שילמו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, סך של 350 יורו עבור כל אחד ואחד מניצולי השואה הזכאים, לשם מימון שירותי הבריאות, כמפורט בנספח 7 לבקשה זו.

ב. על אף ההסכמים האמורים, ועל אף הכספים הרבים ששילמו מכוחם רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, עשתה המשיבה לגבייתם של כספים מאת ניצולי השואה הזכאים, עבור שירותי הבריאות.

המבקשת תשוב ותטען, כי המשיבה לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים, על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

ג. המבקשת תטען, כי משעשתה המשיבה במהלך השנים מחד, לגביית כספים מאת ניצולי השואה הזכאים עבור שירותי הבריאות ומאידך, קיבלה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות כספים שיועדו למימון של אותם השירותים, אזי אך ברי הוא כי המשיבה גבתה כספים שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים.

המבקשת תוסיף ותטען, כי על המשיבה להשיב לניצולי השואה הזכאים את הכספים אותם גבתה שלא כדין, בין אם גבתה הכספים מחמת טעות ובין אם לאו.

ד. לעניין הכספים אותם גבתה המשיבה שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים, תשוב ותטען המבקשת, בין השאר, כי ההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, הינם הסכמים לטובת אדם שלישי, הם ניצולי השואה הזכאים.

פועל יוצא מכך הוא, כי המשיבה גבתה את הכספים האמורים, כל זאת בשעה שהיה עליה לפטור את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

בהתאם לסעיף 34 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ניצולי השואה הזכאים, הינם בגדר "מוטב" בהסכמים שבין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, וכמוטב, יש להם את הזכות לעמוד על קיום התחייבותה של המשיבה ובכלל זה, להחזיר כל אותם הכספים שגבתה המשיבה שלא כדין, כאמור.

18. חוק ביטוח בריאות ממלכתי:

המבקשת תטען כי בהתנהלותה של המשיבה כמפורט בבקשה זו, הפרה המשיבה את הוראותיו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ובכללן:

א. הוראות סעיף 13 לאותו החוק, שכותרתו "מקורות המימון" ולפיו:

"13...

(ב)(2) קופת חולים רשאית לממן מתן שירותי בריאות גם ממקורות נוספים על המפורטים בסעיף קטן (א)."

יאמר כבר כאן ועתה, מקורות נוספים משמעם, לרבות הכספים ששולמו במהלך השנים על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, ככל שהדבר נוגע לניצולי השואה הזכאים.

המבקשת תשוב ותטען, כי במסגרת ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, היה על המשיבה לממן את שירותי הבריאות, וזאת מתוך אותם הכספים ששולמו לה במהלך כל השנים, על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות.

המבקשת תוסיף ותטען, כי משלא עשתה כן המשיבה, הפרה המשיבה בין היתר, את הוראות החוק הנ"ל, אשר התירו לה לממן שירותי בריאות לניצולי השואה הזכאים ממקורות נוספים, כאמור.

ב. הוראות סעיף 15 לאותו החוק ולפיהן:

"(ד) קופת-חולים או נותן שירותים יגבו ישירות את התשלום ממזיק או ממבטחו או מכל אדם אחר כאמור בסעיף 22, וכן את התשלומים לפי סעיפים 7 ו-8."

ובמצטרף אליהן, הוראות סעיף 22 לחוק הנ"ל שכותרתו "הטבת נזק", שזו לשון:

"22. קופת חולים או נותן שירותים, שנתנו שירותי בריאות למי שחלה או למי שנפגע ממזיק זכאים להיפרע את הטבת הנזק מהמזיק או ממבטחו או מכל אדם אחר, בשל חבותם לפי כל דין או לפי כל חוזה ביטוח, בסכום ההוצאות אשר הוציאו בפועל למתן שירותי הבריאות למי שנפגע או שחלה כאמור. לענין סעיף זה ולענין חוק לתיקון דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964, "מזיק" – למעט קופת חולים או נותן שירותים."

המבקשת תטען כי בעוד שהמשיבה עושה לכאורה ומזה שנים, להיפרע מאת המזיק קרי, רשויות הפיצוי הגרמניות, הרי שככל שמדובר בניצולי השואה הזכאים, המשיבה כמעט ולא עשתה שימוש בכספים שקיבלה מהרשויות הנ"ל

לטובת הניזוק – ניצולי השואה הזכאים. למרבה צער, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, גבתה המשיבה מניצולי השואה הזכאים תשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

על זכותם של ניזוקים כדוגמת ניצולי השואה הזכאים, לקבל שירותי בריאות חינוך אין כסף, ולעומת זאת, על חובתה של המשיבה להיפרע מאת המזיק ובענייננו, להיפרע מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, כל זאת מכוח חוק ביטוח בריאות, ראה גם ע"א 5557/95, 6881/95, סהר חברה לביטוח בע"מ נ' דוד אלחדד ואח', פ"ד נא(2), 724.

19. חוק הנאמנות, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק הנאמנות"):

המבקשת תקדים ותטען, כי הנאמנות בה עסקין, מקורה בהסכמים שבין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, אותם מסרבת המשיבה להמציא לעיונה של המבקשת. לחילופין, לשם זהירות בלבד, תטען המבקשת, כי לכל הפחות, עניין לנו ב"נאמנות משתמעת", שמקורה בין היתר, בכוונת הצדדים להסכמים האמורים.

על חובת הנאמנות של המשיבה לניצולי השואה הזכאים, מתכבדת המבקשת להרחיב להלן.

א. היווצרה של נאמנות:

המבקשת תוסיף ותטען, כי הלכה היא וכך פוסקין, שרשימת הדרכים המנויות בסעיף 2 לחוק הנאמנות, על פיהן נוצרת נאמנות, אינה בגדר רשימה סגורה, ולעניין זה יפים דבריו של כב' השופט י' טירקל בע"א 5717/95, ויינשטיין נ' פוקס, פ"ד נד(5), עמ' 792:

"ביסוד מוסד הנאמנות עומדת חובתו של הנאמן להחזיק בנכס או לפעול בו לטובת נהנה. מדובר במוסד משפטי ובחובה שיש לה תוקף משפטי, שניתן לאכוף אותה. הדבר משתמע, בין היתר, ממכלול הוראות החוק שעניינן החובות, הסמכויות והאחריות של הנאמן (אינני מחווה דעה על מצב של "נאמנות מוסרית", כאשר חובתו של הנאמן היא מוסרית ולא משפטית). לפיכך, אם קיימות זיקה לנכס וחובה של נאמן הרי שקיימת נאמנות, תהא אשר תהא הדרך שבה נוצרה. הדרכים שעל-פיהן נוצרת נאמנות לפי סעיף 2 לחוק אינן אלא דרכים אופייניות כדי ליצור אותה, אולם אין בפירוט זה כדי לשלול דרכים אחרות – כגון יצירת נאמנות על-ידי צו של בית-המשפט – וודאי שאין בפירוט כדי לפסול נאמנות שנוצרה בדרך אחרת. גישה זאת רצויה משום שהיא פורסת את מצודת הוראותיו של החוק גם על נאמנויות שלא נוצרו על-פי אחת מן הדרכים שבסעיף 2 לחוק. ביטוי לגישה ה"מרחיבה", שאינה כוללת את הנאמנות בדל"ת אמותיו של סעיף 2 לחוק, ניתן בפסק-הדין בע"א 3829/91 וואלס נ' גת [1]. כך נאמר גם בספרו של המלומד ש' כרם:

"הגדרת הנאמנות בסעיף 1 לחוק אינה מתייחסת לדרך יצירתה של זיקת נאמנות, שכן מטרתה לחול על כל זיקה משפטית התואמת את תנאי ההגדרה – תהיה דרך יצירתה אשר תהיה; כלומר: אין דרך פורמלית מסוימת ליצור נאמנויות. סעיף 2 לחוק מפרט תבניות נאמנות שההגדרה

אמורה לחול עליהן. אולם אין זה בהכרח פירוט
ממצה" (ש' כרם חוק הנאמנות, תשל"ט 1979-
[16], בעמ' 95).
(שם עמ' 804-803) (הדגשה שלי ע.ס.).

ב. המבקשת תוסיף ותטען כי הלכה למעשה, אמורה המשיבה להחזיק בכספים ששילמו לה רשויות הפיצוי הגרמניות במהלך השנים ובפירותיהם, בנאמנות עבור רשויות הפיצוי הגרמניות ו/או ניצולי השואה הזכאים, כל זאת תוך שחלה עליה החובה, לעשות שימוש באותם הכספים לטובת ניצולי השואה הזכאים בלבד דהיינו, לשם מימון שירותי הבריאות.

ג. המבקשת תטען, בנוסף ולחילופין, כי במסגרת התקשרותה עם רשויות הפיצוי הגרמניות בהסכמים האמורים, היה על המשיבה לייצג בנאמנות את ניצולי השואה הזכאים ולשמור על האינטרסים שלהם.

ד. בפועל, לאור העובדה שהמשיבה קיבלה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות כספים רבים לשם מימון שירותי הבריאות, אולם לא פטרה את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותי בריאות, הפרה המשיבה את הוראות חוק הנאמנות, לרבות:

ד.1. הוראות סעיף 1 לחוק הנאמנות, הקובעות כי:

"נאמנות היא זיקה לנכס שעל פיה חייב נאמן להחזיק או לפעול בו לטובת נהנה או למטרה אחרת."

המבקשת תטען, ה"נכס" בו עסקין, הינם כל אותם כספים ששילמו ומשלמות רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, אשר יועדו לפטור את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותי הבריאות.

באשר לדרישת "זיקה", נפסק לא אחת כי:

"הנאמנות נוצרת, כאמור, בהתקיים 'זיקה לנכס' - היא יחס משפטי המאפשר לנאמן להחזיק בנכס או לפעול בו לצורך מילוי חובותיו. מטרתה של הזיקה היא להקנות לנאמן שליטה בנכס הנאמנות. חוק הנאמנות אינו מגביל את טיבן של הזיקות האפשריות לנכס. קיימות שתי דרכים עיקריות להקניית שליטה בנכס לצורך פעולות הנאמן: הקניית בעלות בנכס לנאמן ומתן הרשאה לפעול בנכס." (ראה הפ (ת"א) 548/06, יגאל ארנון נ' שלמה פיוטרקובסקי, עמ' 22 (פורסם במאגר "נבו")) (הדגשה שלי ע.ס.).

לעניין הזיקה לנכס, תטען המבקשת, כי בהתאם להסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, העניקו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה "זיקה בנכס", הם הכספים ששולמו על ידן למשיבה, וזאת על מנת שהמשיבה תפעל בהם לצורך מילוי חובותיה כנאמן דהיינו, כיסוי מלוא עלותם של שירותי הבריאות.

ד.2. הוראות סעיף 3 לחוק הנאמנות, הקובעות כי:

"(א) פירותיהם ותמורותיהם של נכסי הנאמנות יהיו אף הם

לנכסי הנאמנות.

- (ב) אין לרדת לנכסי הנאמנות אלא בשל חובות המוטלים עליהם או הנובעים מפעולות הנאמנות.
- (ג) הנאמן חייב להחזיק את נכסי הנאמנות בנפרד מנכסים אחרים או בדרך המאפשרת להבחין ביניהם."

ד.3. הוראות סעיף 7 לחוק הנאמנות, שזו לשונו:

- "(א) הנאמן חייב לנהל חשבונות בכל עניני הנאמנות.
- (ב) הנאמן חייב לתת לנהנים דין וחשבון על עניני הנאמנות אחת לשנה ובגמר כהונתו, ולמסור להם ידיעות נוספות לפי דרישתם הסבירה."

לעניין זה מן הראוי לשוב ולציין, כי המשיבה לא טרחה ליידע את ניצולי השואה הזכאים באשר לכספי רשויות הפיצוי הגרמניות המופקדים אצלה, וזכאותם לפטור מתשלום עבור הטיפולים הרפואיים, על המשתמע מכך.

לא זו אף זו, המשיבה מסרבת, להמציא לידי המבקשת עותק מההסכמים בינה ובין רשויות הפיצוי הגרמניות, כאמור.

ד.4. הוראות סעיף 10 לחוק הנאמנות, כדלקמן:

- "(א) נאמן חייב לשמור על נכסי הנאמנות, לנהלם ולפתחם ולפעול להשגת מטרות הנאמנות, ומוסמך הוא לעשות כל הדרוש למילוי תפקידיו.
- (ב) במילוי תפקידיו חייב הנאמן לנהוג באמונה ובשקידה כפי שאדם סביר היה נוהג באותן נסיבות.
- (ג) נאמן של כמה נאמנויות לא יפעל בפעולה שביניהן.
- (ד) נאמן אינו רשאי לאצול מתפקידיו לזולתו; אין בכך כדי למנוע העסקת אדם כדרוש למטרות הנאמנות." (הדגשה שלי ע.ס.)

ד.5. הוראות סעיף 13 לחוק הנאמנות, שכותרתו "איסור טובת הנאה" ולפיו:

- "(א) נאמן לא ירכוש לעצמו או לקרובו נכס מנכסי הנאמנות או כל זכות בו, לא יפיק לעצמו או לקרובו טובת הנאה אחרת מנכסי הנאמנות או מפעולותיה, ולא יעשה דבר שיש בו סתירה בין טובת הנאמנות לבין טובתו שלו או של קרובו.

(ב) "קרוב" של נאמן, לענין סעיף זה –

- (1) בן זוגו;
- (2) הורה, הורה-הורה, צאצא, אח או אחות של הנאמן או של בן זוגו;
- (3) בן זוג של אחד המנויים בפסקה (2);

(4) שותף של נאמן או של אחד המנויים בפסקאות (1) עד (3);
 (5) תאגיד שבהונו, ברווחיו או בשליטתו יש לנאמן או
 למנויים בפסקאות (1) עד (3) חלק העולה על 5% (הדגשה שלי
 ע.ס.).

המבקשת תטען, כי מחד, אין בידה מידע באשר לשימוש אותו עשתה
 המשיבה בכספים אולם מאידך, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, לא
 פטרה המשיבה את רוב רובם של ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור
 שירותי הבריאות, וזאת למרות הכספים ששולמו לה על ידי רשויות הפיצוי
 הגרמניות.

ד.6. על כל אלה תוסיף המבקשת ותטען, כי בהתאם לסעיף 12 לחוק הנאמנות,
 אחראי הנאמן לנזק שנגרם לנכסי הנאמנות ו/או הנהנים עקב הפרת
 חובתו כנאמן.

לא למותר לציין כי סעיף 15 לחוק הנאמנות קובע בנוסף לאמור לעיל, כי
 "ריווח שהפיק נאמן שלא כדין עקב הנאמנות, דינו כחלק מנכסי
 הנאמנות."

20. עשיית עושר ולא במשפט:

המבקשת תטען כי במעשיה ו/או מחדליה המפורטים בבקשה זו, עשתה המשיבה עושר
 ולא במשפט על חשבונם של ניצולי השואה הזכאים, כשהשתמשה בכספים (וככל
 שהשתמשה) ששילמו לה רשויות הפיצוי הגרמניות שלא לצורך מימון שירותי
 הבריאות, וזאת בניגוד מוחלט להוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979
 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט").

כאן המקום לציין, כי בהתאם לסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, הנושא את
 הכותרת "חובת ההשבה":

- "(א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת
 (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב
 למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה –
 לשלם לו את שוויה.
 (ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך
 אחרת."

המבקשת תטען כי בנסיבות המפורטות בבקשה זו דהיינו, מקום בו ניצולי השואה
 הזכאים שילמו למשיבה עבור שירותי הבריאות אותם היה על המשיבה להעניק להם
 חינם אין כסף, קמה לניצולי השואה הזכאים עילת תביעה על פי חוק עשיית עושר ולא
 במשפט שכן, המשיבה זכתה לקבל מאת ניצולי השואה הזכאים, כספים לא לה, אותם
 עליה להשיב.

המבקשת תוסיף ותטען, כי באשר לעקרון ההשבה מקום בו נעשה עושר ולא במשפט
 ולטעמים לחיוב בהשבה, נפסק כי:

"על השופט לפרש את הוראת המחוקק על-פי תכלית החקיקה. התכלית היא,
בין השאר, מניעת התעשרות שלא כדין, ועל רקע תכלית זו יש לפרש את

הוראתו הכללית של המחוקק. ביסוד תכלית זו עומדת התפיסה, שלה נתן ביטוי הלורד מנספילד (mansfield) בפרשת [47] moses, לפיה יש להורות על השבה, מקום שתחושת המצפון והיושר (ex aequo et bono) מחייבת השבה. "יושר" זה אינו "יושר" טכני. הוא אף אינו עניין סובייקטיבי של השופט. "לא רגש הצדק של השופט האינדיווידואלי קובע אלו הן נסיבות המחייבות השבה על-פי כללי היושר... " (הנשיא זוסמן בע"א 827/76 [3], בעמ' 157), ואין אנו תלויים במה שמ"מ הנשיא השופט זוסמן כינה "צדק פרטיזני", של שופט אינדיבידואלי" (ע"א 280/73 [2], בעמ' 603). אמת המבחן המדריכה אותנו היא תחושת הצדק וההגינות של הציבור הנאור בישראל (ראה ע"א 461/62 [43]). במתן תוכן לעיקרון הכללי, יש להתחשב במסכת רחבה של שיקולים. עמד על כך פרופסור פרידמן, בספרו הנ"ל בעמ' 46:

"השיקולים בהחלת העקרון הכללי כוללים את עצמת זכותו של התובע, את אופי הפגיעה באינטרס שלו, את התנהגות הצדדים ואת טיב הפעילות שמכוחה זכה הנתבע ברווח".

(ראה דנ 20/82, אדרס חמרי בנין בע"מ נ' הרלו אנד גונ'ס ג.מ.ב.ה, פ"ד מב(1), 221, עמ' 273) (הדגשה שלי ע.ס.).

21. חוק השליחות, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק השליחות"):

המבקשת תטען כי יש לראות במשיבה בין היתר, כשלוחה של ניצולי השואה הזכאים ככל שהדבר נוגע להסדרים אליהם הגיעה עם רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיהם, רשויות אלה משלמות לה כספים שאמורים היו לשמש אותה למימון שירותי הבריאות, כאמור.

לעניין זה תטען המבקשת כי סעיף 8 לחוק השליחות, קובע בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים כי:

"קבל אדם עליו להיות שלוח, חייב הוא לנהוג כלפי השולח בנאמנות ולפעול בהתאם להוראותיו; ובאין כוונה אחרת משתמעת ממהות השליחות או מתנאיה יחולו עליו חובות אלו:

- (1) יגלה לשולח כל ידיעה וימסור לו כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות ויתן לו דין וחשבון על פעולותיו;
- (2) לא יהא שלוח של שליחים שונים לנושא שליחות אחד שלא על דעת שולחיו;
- (3) לא יעשה פעולת שליחות עם עצמו;
- (4) לא יקבל מכל אדם טובת הנאה או הבטחה לטובת הנאה בקשר לנושא השליחות שלא בהסכמתו של השולח;
- (5) לא ישתמש לרעת השולח בידיעות או במסמכים שבאו לידו עקב השליחות, ובדרך כלל יימנע מכל דבר שיש בו ניגוד בין טובת השולח ובין טובתו שלו או של אדם אחר."

סעיף 9 לחוק השליחות מוסיף וקובע בין היתר כי:

"(א) הפר השלוח אחת החובות המוטלות עליו לפי סעיף 8, זכאי השולח

לתרופות הניתנות בשל הפרת חוזה.

סעיף 10 לאותו החוק, מבהיר כי :

- "(א) כל נכס שבא לידי השלוח עקב השליחות מוחזק בידו כנאמן של השולח; והוא, אף אם לא גילה השלוח לצד השלישי את קיומה של השליחות או את זהותו של השולח.
- (ב) השולח זכאי לכל ריווח או טובת הנאה שבאו לשלוח בקשר לנושא השליחות."

המבקשת תטען, כי לעניין החובות המטלות על השלוח, ביחסים שבינו לבין השולח ובכלל, נפסק בין היתר כי :

"חובתו המרכזית של השלוח כלפי שולחו כפי שהיא משתקפת מחוק השליחות הינה חובת הנאמנות (סעיף 8 לאותו חוק). לפיה על השלוח לפעול בהגינות ובנאמנות, עליו להשתחרר מכל אינטרס אישי תוך העדפה מלאה של אינטרס השולח, כן עליו להימנע מניצול כוח השליחות שבידו לרעה.

ייאמר, כי עצם יצירת השליחות פותחת בפני השלוח שדה נרחב לניצול לרעה ומעניק לו כלי לפגיעה קשה בשולח. בעניין זה ראה ספרו של א' פרוקצ'ה דיני חברות חדשים לישראל [12], בעמ' 338 :

"כאשר ראובן נותן לשמעון כוח וסמכות לנהל עבורו את עסקיו ורכושו, כשלוח, כנאמן, כשותף... שמעון עלול להיתפס לייצרו הטבעי של כל בן-תמותה ולהעדיף את האינטרסים האישיים שלו על פני האינטרסים של שולחו ראובן".

על חובת הנאמנות נאמר מפיו של כבוד השופט מ' חשין בע"א 4092/90 :

מיטלברג נ' נייגר [4], בעמ' 553-554 :

"שליחות נבנית על נאמנות ועל אמון, ובאין נאמנות לא תיכון שליחות. שלוח הוא זרועו הארוכה של שולחו, וכשם שזרוע אין לה משל עצמה ולא כלום, נתונה היא לפקודתו של הראש ולא תעשה אלא דבר שהראש יפקוד עליה (או יתיר לה) לעשות, כך דינו של שלוח (שלא בשליחות להבטחת זכותו של אחר), החב את עצם קיומו לשולחו".

סעיף 8 לחוק השליחות מונה בגופו אילו חובות נכללים בגדרה של חובת הנאמנות, וקובע כדלהלן :

"קיבל אדם עליו להיות שלוח, חייב הוא לנהוג כלפי השולח בנאמנות ולפעול בהתאם להוראותיו; ובאין כוונה אחרת משתמעת ממהות השליחות או מתנאיה יחולו עליו חובות אלו :

(1) יגלה לשולח כל ידיעה וימסור לו כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות ויתן לו דין וחשבון על פעולותיו;

...

(5) ...ובדרך כלל יימנע מכל דבר שיש בו ניגוד בין טובת השולח ובין טובתו שלו או של אדם אחר".

באשר לחובת הגילוי אומר, חובת הגילוי נועדה להבטיח כי השולח לא ינצל את השליחות להגשמת אינטרסים של עצמו. על חשיבותה של חובת הגילוי ראה דבריו של פרופסור ברק בספרו חוק השליחות (כרך ב) [13], בעמ' 1053-1054:

"ביסוד השליחות מונחת ההנחה כי השליחות נועדה לקיים ולקדם את ענינו של השולח, לכן טבעי הוא כי הדין מטיל על השולח חובת גילוי בכל ענין הנוגע לנושא השליחות. בלא גילוי זה עשוי השולח לגשש באפלה, והשליחות עשויה לפעול שלא בהתאם לאינטרסים שלו. משיגלה השולח לשולח כל ענין הנוגע לשליחות, יוכל השולח לקבל החלטה בענין השליחות המבוססת על ידיעת העובדות והערכתן".

משום כך מסביר פרופ' ברק "חובת השלוח לגלות לשולח כל ידיעה ולמסור לו כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות, היא רחבה בהיקפה" (שם [13], בעמ' 1054). היא משתרעת על כל ידיעה ועל כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות. הדבר כולל חוזים, הודעות, מכתבים וכו'.

חובת הגילוי אינה מותנית בבקשה מצד השולח, ולכן "במצב הדברים הרגיל על השלוח להנהיג שיטת עבודה לפיה יימסר באופן סדיר מידע לשולח" (שם [13], בעמ' 1058). "(ראה ת"א (נצ') 621/95, סרוגי נ' סרוגי, פ"מ תשס"א (1) 769, עמ' 794-795).

המבקשת תשוב ותטען, כי מעשיה ו/או מחדליה של המשיבה, המפורטים בבקשה זו, מלמדים על כך כי המשיבה הפרה את חובת הנאמנות שלה כלפי ניצולי השואה הזכאים, וזאת בין השאר, מכוח היותה שלוחה שלהם ולפיכך, קמה להם עילת תביעה אף מכוח חוק השליחות.

22. דיני החוזים:

המבקשת תטען כי ההסכמים שנכרתו בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, הינם בין היתר, בגדר חוזה לטובת אדם שלישי, הם ניצולי השואה הזכאים.

23. בהתאם להוראות פרק ד' לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), "חיוב שהתחייב אדם בחוזה לטובת מי שאינו צד לחוזה (להלן - המוטב) מקנה למוטב את הזכות לדרוש את קיום החיוב, אם משתמעת מן החוזה כוונה להקנות לו זכות זו." (סעיף 34 שם).

המבקשת תטען, כי עם כריתתם של ההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות בעניינם של ניצולי השואה הזכאים, הפכה זכותם של ניצולי השואה הזכאים, שהינם בגדר "מוטב" על פי הוראות חוק החוזים, לבלתי הדירה.

המבקשת תטען בנוסף, כי הלכה היא כי תנאי להענקתה של זכות לצד שלישי, הוא כי על פי החוזה המסויים, נטלו על עצמם הצדדים לחוזה, או אחד מהם, חיוב כלפי הצד השלישי ובכך העניקו לו זכות כלפיהם (ראה בין היתר, ע"א 3755/03, שמעון בן חמו נ' טנא נגה שיווק 1981 בע"מ (פורסם במאגר נבו), עמ' 9-10).

המבקשת תוסיף ותטען, כי על אף שההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות אינם ברשותה, לאור סירובה של המשיבה להמציא עותק מהם לעיונה, הרי שמרוח ההסכמה בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, עולה לכל הפחות, כי שני הצדדים נטלו עליהם התחייבויות כלפי ניצולי השואה הזכאים דהיינו, רשויות הפיצוי

הגרמניות הכירו בחובתן לממן את שירותי הבריאות באמצעות תשלומים למשיבה, והמשיבה מצידה, נטלה על עצמה לשאת בעלות שירותי הבריאות, כאמור, ובכך העניקו לאותם הניצולים, זכות כלפיהם.

24. על כל אלה תוסיף המבקשת ותטען, כי היה על המשיבה לקיים התחייבויותיה על פי ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, בדרך מקובלת ובתום לב.

למרבה הצער, המשיבה הפרה את חובותיה על פי דיני החוזים, כשעשתה בין היתר, להטעיית ניצולי השואה הזכאים דהיינו, מחד לא יידעה אותם באשר לזכויותיהם ולא פטרה אותם מתשלום עבור שירותי הבריאות ומאידך, גבתה מהם כספים עבור אותם שירותי בריאות. במעשיה ו/או מחדליה אלה של המשיבה, לא-קיימה המשיבה את ההסכמים הנ"ל בדרך מקובלת ובתום לב, כמתחייב.

לא למותר לציין, כי החובה לקיים הסכמים בתום לב ובדרך מקובלת, מוסדרת בין היתר בסעיף 39 לחוק החוזים(חלק כללי), התשל"ג-1973.

25. המבקשת תטען, כי כפועל יוצא מן האמור לעיל, קמה לניצולי השואה הזכאים עילת תביעה מכוח דיני החוזים ובכללה, עילה שעניינה אכיפה ההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, שהינם הסכמים לטובת אדם שלישי – ניצולי השואה הזכאים כאמור, לרבות, השבת הכספים שנגבו מהם במהלך השנים שלא כדין עבור שירותי הבריאות ועל ידי המשיבה.

המבקשת תוסיף ותטען כי במסגרת התובענה הייצוגית אותה היא מבקשת לאשר, מתבקש בית הדין הנכבד לאכוף על המשיבה את קיום התחייבויותיה כלפי ניצולי השואה הזכאים בהתאם להסכמים, במלואן, בתום לב ובדרך מקובלת, כאמור.

לא למותר לציין כי לניצולי השואה הזכאים, קמה אף עילה שעניינה פיצוי בגין הפרת חוזה.

26. על כל אלה תוסיף ותטען המבקשת, כי המסקנה ולפיה המשיבה אינה מקיימת את הוראות ההסכמים שבינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות כאמור, מקבלת חיזוק אף מחמת סירובה להמציא לעיונה של המשיבה, עותק מאותם ההסכמים, כמו גם מהודעתה לפיה בכוונתה להשיב למבקשת, חלק מהכספים שגבתה שלא כדין ממר בויטלר ז"ל.

לא למותר לשוב ולהדגיש, כי המבקשת שומרת על זכותה לעשות לתיקון בקשתה זו מיד עם קבלת עותק מההסכמים האמורים לעיונה.

עילות התביעה האישיות של המבקשת:

27. המבקשת תטען, כי בהתאם להלכה הפסוקה, בשלב הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, בוחן בית הדין הנכבד, האם למבקש עילת תביעה לכאורה דהיינו, האם טובים סיכוייה של התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, להצליח.

בנוסף נפסק, כי לשם הכרעה בבקשה האמורה, בוחן בית הדין הנכבד, **ברמה הלכאורית**, אף את חומר הראיות שבאמתחתו של המבקש.

לעניין זה ראה בין היתר ת.א. (ת"א) 1554-07, שלמה בן זכאי נ' ערוץ הספורט בע"מ, עמ' 4-5, פורסם במאגר "נבו".

28. המבקשת תקדים ותטען, באשר לחומר הראיות ולסיכויי התובענה הייצוגית, כי למרבה הצער, המידע מלא באשר לזכויותיהם של ניצולי השואה הזכאים, מצוי באותם ההסכמים שבין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין המשיבה, הסכמים אותם מסרבת המשיבה לחשוף בפני המבקשת, כאמור.

עם זאת, המבקשת תוסיף ותטען, כי יש בסירובה זה של המשיבה לחשוף את ההסכמים האמורים, משום חיזוק של ממש לטענותיה שבבקשה זו ובתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש.

לגופו של עניין, מתכבדת המבקשת להמציא לכב' בית הדין ראיות שונות, מכוחן קמות לה עילות התביעה המפורטות לעיל.

29. המבקשת חברה ומבוטחת במשיבה:

המבקשת תשוב ותטען, כי הינה חברה ומבוטחת במשיבה, וזאת מאז שנת 1946.

דומה כי על עובדה זו אין עוררין.

30. המבקשת – ניצולת שואה זכאית:

המבקשת הינה ניצולת שואה, אשר שרדה את הזוועות שביצעו הנאצים ועוזריהם בעם היהודי ובכלל זה, עבודות פרך ומחנה ריכוז / הרעבה.

רשויות הפיצוי הגרמניות, הכירו במבקשת כזכאית לרנטה בגין נזקי בריאות בתחום בריאות הנפש, נזקים שהינם תולדת רדיפתם של הנאצים ועוזריהם, כמפורט באישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות, נספח 2 לבקשה זו.

פועל יוצא מכך הוא כי מכוח ההסכמים שבין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין המשיבה, המבקשת זכאית לפטור בגין שירותי הבריאות, כאמור וככזו, נכללת המבקשת בקבוצת ניצולי השואה הזכאים.

31. מר בויטלר ז"ל היה חבר ומבוטח במשיבה:

המבקשת תשוב ותטען, כי מר בויטלר ז"ל, היה חבר ומבוטח במשיבה מאז שנת 1937 ועד ליום מותו, 7/7/2008.

דומה כי על עובדה זו אין חולק.

32. מר בויטלר ז"ל – ניצול שואה זכאי:

המבקשת תטען, כי מר בויטלר ז"ל, בעלה המנוח, אף הוא בגדר ניצול שואה זכאי.

מר בויטלר ז"ל, שרד אף הוא את רדיפת הנאצים והוכר על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, כזכאי לרנטה בגין נזקי בריאות ובכללם, נזק לכבד ושינויים ניווניים בעמוד השדרה, כמפורט באישור הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל, נספח 3 לבקשה זו.

לאור זאת, אך ברי הוא כי מר בויטלר ז"ל ולמעשה, יורשיו, נכללים בקבוצת ניצולי השואה הזכאים, כהגדרתם בבקשה זו.

33. המבקשת – יורשת של מר בויטלר ז"ל:

ביום 7/7/08, הלך מר בויטלר ז"ל, בעלה של המבקשת כאמור, לעולמו.

ביום 20/8/08, נתנה כב' הרשמת לענייני ירושה בחיפה, צו קיום צוואה לצוואת מר בויטלר ז"ל, מכוחה המבקשת הינה יורשת עיזבונה.

ראה עותק מצו קיום הצוואה הנ"ל, אליו מצורפת הצוואה האמורה, נספח 4 לבקשה זו.

34. שיעור התשלום ששילמו ומשלמות רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה:

המבקשת תשוב ותטען, כי מאישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות בעניינו של מר מרקוס טוקר ז"ל, נספח 7 לבקשה זו, עולה כי רשויות אלה שילמו למשיבה בנת 2008, סך של 350 יורו לשנה, עבור כל ניצול שואה זכאי המבוטח אצלן ובכלל זה, עבור מר בויטלר ז"ל ועבור המבקשת.

מן האמור עולה כי מר בויטלר ז"ל והמבקשת, זכאים לכל הפחות, לתשלום שנתי בסך של 350 יורו, החל משנת 1967 ואילך, בגין שירותי הבריאות.

35. האם המשיבה הייתה מודעת לדבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל והמבקשת:

א. המבקשת תשוב ותטען, כי המשיבה מעולם לא פנתה אל מר בויטלר ז"ל ו/או אליה, וידעה אותם באשר לזכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

המבקשת תוסיף ותטען, כי כפועל יוצא מן האמור בסעיף זה, נשאו מר בויטלר ז"ל והמבקשת, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, בעלותם של שירותי הבריאות.

המבקשת תטען בנוסף, כי דבר היותם של מר בויטלר ז"ל והמבקשת, ניצולי שואה זכאים, היה ידוע למשיבה במהלך כל השנים.

ב. המבקשת תוסיף ותטען, כי לכל הפחות היה מצופה מאת המשיבה, לפנות אל ניצולי השואה הזכאים וליידע אותם בדבר זכאותם ולחילופין ככל שלא היה בידה לזהות את מבוטחיה ניצולי השואה הזכאים, לפנות בפנייה מתאימה לקהל מבוטחיה, בקריאה לכל אלה שהינם ניצולי השואה הזכאים, ליידעה על דבר היותם כאלה.

ג. באשר לחובה ליידע ו/או לאתר את ניצולי השואה הזכאים, תוסיף המבקשת ותטען, כי ביום 1/4/10, כעשרה ימים בלבד מהמועד בו הגישה המבקשת את בקשתה לאישור התובענה הייצוגית לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה (בגלגולה הקודם), וככל הנראה בעטיה של הגשת הבקשה האמורה, שלחה המשיבה למבקשת, באמצעות הדואר, מכתב תתום על ידי מנכ"ל המשיבה, שאינו נושא תאריך, אשר זו לשונו:

"גאולה שלום,

אנו בשירותי בריאות כללית שוקדים על העברת מידע ללקוחותינו וסיוע בקבלת מידע על זכויותיהם. אנו רוצים להמשיך ולתמוך בניצולי השואה, במימוש זכויותיהם בכללית ובאירגוני סיוע נוספים.

בכללית מחכים לכם צוותי המרפאות ועובדים סוציאליים הנכונים להקשיב, לתמוך וללוות אתכם כדי שתממשו את זכויותיכם.

למכתב זה מצורף שאלון המכיל מספר שאלות. שאלון זה יסייע לכם ולנו בבירור זכויותיכם שמומשו ואלו שטרם מומשו. נודה לכם על מילוי השאלון, אותו ניתן לשלוח או במעטפה המצורפת (אין צורך בבול) או להעבירו אישית למרפאה אליה אתם משתייכים. אנו ניצור עמכם קשר לצורך המשך טיפול.

בברכת בריאות טובה,
אלי דפס
(חתימה)
מנכ"ל הכללית"

למיטב ידיעתה של המבקשת, המשיבה שלחה מכתב זה, על מצורפיו, למבוטחים נוספים שלה.

ד. למכתבו של מנכ"ל המשיבה, צורף שאלון ועלון מידע, שאף הוא אינו נושא תאריך שכותרתו "דואגים לכם, תומכים בכם, מלווים אתכם".

המבקשת תטען, כי אין באותו השאלון, שעניינו ניצולי השואה הזכאים, שאלה אחת באשר למחלות המוכרות של המבקשת ו/או דרישה לקבלת אישור באשר למחלותיה אלה, ולא בכדי, שכן המידע מצוי בידי המשיבה זה מכבר.

כל שהתבקשה המבקשת לציין הוא, איזה סוג רנטה היא מקבלת, ולעניות דעתה של המבקשת, מידע זה מצוי אצל המשיבה זה מכבר, כאמור.

יצוין, כי המבקשת מילאה השאלון ושלחה אותו בדואר חוזר למשיבה, ימים ספורים לאחר קבלתו (תחילת חודש אפריל שנת 2010).

עותק מהמכתב הנ"ל, על נספחיו ובכללם עותק מתשובותיה של המבקשת לשאלון, מצ"ב, מסומן "13" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ה. על דבר ידיעתה האמורה של המשיבה באשר להיות המבקשת ניצולת שואה זכאית, ניתן ללמוד למשל ולשם הדוגמא, ממסמך רפואי מיום 19/12/1990 בתחום הנפש, בעניינה של המבקשת, שערך ד"ר סיפריס מטעם המשיבה והמצוי בתיקה של המבקשת אצל המשיבה, אשר הומצא למבקשת רק בחלקו על ידי המשיבה, בו מציין ד"ר סיפריס בין היתר, כהאי לישנה:

"...בהתחשב שמדובר על תיזמון פוסטטראומטית (DELAYED) לאחר חוויות תראומטיות במחנה ריכוז..." (הדגשה שלי ע.ס.).

עותק מהמסמך הרפואי הנ"ל מצ"ב, מסומן "14" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ו. באשר למר בויטלר ז"ל, הרי שמתגובה שהגישה המשיבה לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה ביום 29/4/10, במסגרת הליך הבקשה לאישור הגשתה של תובענה ייצוגית שם, כאמור (להלן: **"תגובת המשיבה"**), עולה כי במהלך שנת 2006, פנו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, והודיעו לה כי הן מקזזות מהתשלום השנתי

לה, החזר כספי חד-פעמי ששולם על ידן ישירות למר בויטלר ז"ל, בסך של 139.08 יורו.

המבקשת תטען, כי אין חולק על כך, שעד שנת 2006 ולאחריה, לא זכה מר בויטלר ז"ל לקבל החזרים נוספים שכאלה ו/או לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

לא זו אף זו, ההחזר בו מדובר, בא לעולם לאחר שמר בויטלר ז"ל ביקש מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, הכרה בהחמרת מצבו הרפואי (קרדיולוגי). לצורך בחינת בקשתו, נדרש מר בויטלר ז"ל על ידי הרשויות האמורות, להמציא להן אסמכתאות רפואיות, לרבות קבלות בגין התרופות שהוא צורך, וכך עשה. למרבה הצער, הבקשה נדחתה ואולם, רשויות הפיצוי הגרמניות, השיבו למר בויטלר ז"ל החזר כספי בגין קבלות שונות שהמציא להן, לרבות קבלה בגין נסיעה במונית. מר בויטלר ז"ל סבר בתמימותו, כי מדובר בהחזר חד-פעמי, שהינו חלק מהליך הדיון בבקשתו להחמרה, שכן הוא לא ידע דבר על דבר זכאותו.

יתרה מכך, מר בויטלר ז"ל לא ידע דבר, אף על עובדת קיוזו של הסכום האמור מכספים ששילמו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה.

לא למותר להדגיש, כי עצם הקיזו הנ"ל מלמד על מהות ההסכמים שבין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות דהיינו, על כך שעל המשיבה לפטור מכוחם את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

ענתק מהתגובה הנ"ל מצ"ב, מסומן "14א" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ז. על כל אלה תוסיף ותטען המבקשת, כי בתגובת המשיבה טענה המשיבה, כי עד לשנת 1977 היא פטרה את כלל ניצולי השואה הזכאים, אותם היא מכנה בתגובתה "נכים", מתשלום עבור שירותי בריאות ותרופות, ורק מאותה השנה ואילך, היא החלה גובה מהם תשלומים (ס' 7 לתגובה האמורה).

המבקשת תטען כי טענתה זו של המשיבה, מובילה למסקנה ולפיה, המשיבה ידעה ויודעת את זהותם של ניצולי השואה הזכאים, שכן אחרת לא הייתה היא יודעת לפטור אותם לכאורה מהתשלום האמור, עד לשנת 1977.

המבקשת רואה לנכון לשוב ולציין, כי מר בויטלר ז"ל היה חבר ומבוטח במשיבה מאז שנת 1937 ועד יום מותו, 7/7/2008, והמבקשת הינה חברה ומבוטחת במשיבה מאז שנת 1946.

36. תשלומים עבור שירותי בריאות, בהם נשאו מר בויטלר ז"ל והמבקשת:

א. המבקשת תשוב ותטען, כי במהלך השנים שמאז שנת 1967, נשאו הן מר בויטלר ז"ל והן המבקשת, בעלות שירותי הבריאות, וזאת על אף שהיה על המשיבה לפטור אותם, מכוח ההסכמים שבינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, מהתשלומים האמורים.

ב. המבקשת תטען, כי ככל שהדבר נוגע למר בויטלר ז"ל, הרי שלאחר שהמבקשת פנתה למשיבה בבקשה לברר את זכויותיה כיורשת שלו, ובעקבות דין ודברים בין הצדדים, הודיעה המשיבה למבקשת, כי בכוונתה להחזיר למבקשת, סך של 18,134 ש"ח, וזאת בהתבסס על תחשיב שערכה באשר לצריכת התרופות של מר בויטלר ז"ל.

השתלשלות האירועים בעניין זה, מפורטת בהרחבה לעיל.

המבקשת תטען, כי לאור הודעתה האמורה של המשיבה, אין ספק כי מר בויטלר ז"ל, נשא בתשלומים עבור שירותי הבריאות, בה בשעה שהיה על המשיבה לפטור אותו מתשלומים אלה, והודעתה זו של המשיבה למבקשת, באשר לכוונתה להחזיר כספים כאמור, אינה אלא בגדר הודאת בעל דין.

ראה עותק מהודעת המשיבה באשר לכוונה האמורה, נספח 12 לבקשה זו.

ג. בנוסף תטען המבקשת, כי במסגרת תגובת המשיבה, העלתה המשיבה טענות שונות, באשר לצריכת התרופות של מר בויטלר ז"ל ובכללן, טענה ולפיה אינה יכולה להפיק דוח צריכת תרופות ממוחשב, אלא משנת 1998 בלבד ואילך (ס' 19 שם).

על אף האמור, הרי שבידי המבקשת, דוח צריכת תרופות ממוחשב של מר בויטלר ז"ל, שהפיקה המשיבה, שעניינו צריכת התרופות לשנים 1996 ואילך, כמפורט לעיל.

לא למותר להדגיש, שהנתונים בדוח זה אינם מתיישבים עם נתונים בדוחות אחרים שמסרה המשיבה למבקשת. לא זו אף זו, מהדוחות החלקיים הנ"ל עולה במפורש, שהמשיבה גבתה מאת מר בויטלר ז"ל, תשלום עבור שירותי הבריאות.

המבקשת תוסיף ותטען, כי בידי המשיבה נתונים מלאים ומפורטים באשר לצריכת התרופות על ידי בעלה המנוח, והיא עותרת לבית הדין הנכבד, להורות למשיבה להמציאם למבקשת.

למען הסר ספק מתכבדת המבקשת לצרף עותק מהדוחות שמסרה המשיבה בידה, שענינם מר בויטלר ז"ל, מסומן "15" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

37. המבקשת תוסיף ותטען, כי ככל שהדבר נוגע לתשלומים עבור שירותי בריאות להם היא נזקקה, ובעלותם היא נשאה, למרות שהיה על המשיבה ליידעה באשר לזכאותה ולפטור אותה מתשלומים אלה, הרי שבמהלך כל השנים היא מטופלת בתרופות פסיכיאטריות ובכללן, תרופות נוגדות חרדה ודיכאון, וזאת בשל נכותה הנפשית, שהוכרה על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות ככזו שמקורה ברדיפות הנאצים ועוזריהם ובזוועות שהיו מנת חלקה בשואה.

בין יתר התרופות להן נזקקת המבקשת, נטלה ונוטלת המבקשת תרופות פסיכיאטריות נוגדות דיכאון וחרדה ובכללן, בולבידון, XANAX, BONSERIN ו-XANAGIS, כפי שהמשיבה יודעת ידוע היטב.

המבקשת תשוב ותטען כי המשיבה מעולם לא יידעה אותה על דבר זכאותה לפטור מתשלום עבור שירותי בריאות, ומאליו אף לא פטרה אותה מתשלום עבור שירותי הבריאות האמורים ובכללם, התרופות הנ"ל.

למען הסר ספק, מתכבדת המבקשת להפנות את כב' בית הדין לנספח 12 לבקשה זו, ממנו עולה כי המשיבה ידעה על דבר היותה של המבקשת ניצולת שואה זכאית, כמו גם למסמכים הבאים:

א. עותק מקבלות הנוגעות לרכישת התרופות הפסיכיאטריות, שעלה בידי המבקשת לאתר מצ"ב, מסומן "16" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ב. עותק מהוראות רופא הדיור המוגן בו מתגוררת המבקשת, בו מצוי פירוט מלא של התרופות אותן היא נוטלת, ותדירות נטילתן מצ"ב, מסומן "17" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ג. עותק מאישור רפואי מאת ד"ר ישעיהו שורץ, פסיכותרפיסט, שעניינו דוח טיפולי-תרופתי במבקשת מצ"ב, מסומן "18" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

המבקשת תוסיף ותטען, כי המדובר במדגם מייצג של הוצאותיה, עבור שירותי הבריאות, אותו עלה בידה לאתר.

38. לאור האמור, אך ברי הוא כי למבקשת קמות באופן אישי, עילות התביעה המפורטות לעיל, בין היתר, מחמת כל אחת ואחת מן העובדות הבאות (בתמצית):

א. המבקשת הינה ניצולת שואה המקבלת רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, וחברה ומבוטחת אצל המשיבה מאז שנת 1946.

ב. המבקשת הינה היורשת של מר בויטלר ז"ל, שקיבל אף הוא רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, כתוצאה מרדיפות הנאצים, והיה בחייו חבר ומבוטח אצל המשיבה מאז שנת 1937.

ג. בהתאם להסכם בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, היה על המשיבה לפטור את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות, כמפורט לעיל.

ד. המשיבה לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים ובכללם, את מר בויטלר ז"ל ואת המבקשת, על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

ה. כפועל יוצא מן האמור לעיל, מר בויטלר והמבקשת, נשאו במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, בעלות שירותי הבריאות, כאמור.

ו. לאור האמור, עילות התביעה המפורטות בהרחבה לעיל, אשר קמות לניצולי השואה הזכאים, קמות אף למבקשת, וזאת מחמת היותה של המבקשת ניצולת שואה זכאית, וכן מכוח היותה היורשת של מר בויטלר ז"ל שהיה אף הוא בחייו, ניצול שואה זכאי.

39. על כל אלה תוסיף ותטען המבקשת, כי כתוצאה מהתנהלותה של המשיבה, נגרם למר בויטלר ז"ל ולמבקשת (בצוותא), חסרון כי בסך של 170,721 ₪ לפחות, וזאת מכוח הוצאותיהם עבור שירותי הבריאות כמפורט בנספחים 15 ו-16 ומכוח אישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיו הן משלמות למשיבה לפחות 350 יורו לשנה, עבור כל ניצול שואה זכאי (נספח 7 לבקשה זו).

לחילופין, לשם זהירות בלבד ומבלי להודות בדבר, ככל שיקבע כי הוראות חוק ביטוח בריאות אינן חלות על תקופת הזמן שקדמה לחקיקתו, הרי שלמר בויטלר ז"ל ולמבקשת (בצוותא), נגרם חסרון הכיס בסך של 63,524.16 ₪ לפחות, וזאת מכוח הוצאותיהם עבור שירותי בריאות כאמור, החל ממועד חקיקתו של חוק ביטוח בריאות, 1/1/1995 ואילך.

ראה לעניין זה, פירוט התחשיב בסעיפים 34 ו-37 לתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, נספח 1 לבקשה זו.

40. לסיכום פרק זה תטען המבקשת, כי עילות תביעתה האישית, הוכחו באופן לכאורי, ואף למעלה מזה, כדרישת סעיף 4(א)(1) ו-4(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות.

סיכויי ההצלחה של התובענה הייצוגית:

41. המבקשת תטען, כי האפשרות ולפיה התובענה הייצוגית נשוא תיק זה, תוכרע לטובת ניצולי השואה הזכאים, הינה יותר מאשר סבירה.

42. המבקשת תוסיף בעניין זה, כי השאלה העיקרית העומדת לפתחו של כב' בית הדין הינה, האם יש ממש בטענה ולפיה, המשיבה לא פטרה את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותי הבריאות, וזאת על אף ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות ולמרות העובדה ולפיה מאז שנת 1967 ומדי שנה בשנה, שילמו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, סכומי כסף ניכרים לצורך מימון של אותם שירותי בריאות.

43. המבקשת תשוב ותטען, כי בנסיבות המפורטות לעיל דהיינו, מקום בו המשיבה לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, ומקום בו המשיבה עשתה לגביית כספים מאת ניצולי השואה הזכאים עבור אותם שירותי בריאות, כל זאת שעה שהיה עליה לפטור אותם מתשלומים אלה מכוח ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, כאמור, עולה ומתבקשת המסקנה ולפיה לניצולי השואה הזכאים עילות תביעה כמפורט לעיל, וסיכויי הצלחתה של התובענה הייצוגית, טובים המא.

המבקשת תוסיף ותטען, כי לנוכח הנתונים החלקיים שבידה (בהעדרם של ההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, אותם מסרבת המשיבה לחשוף) דהיינו, העובדה שהמשיבה פטרה רק חלק מזערי מניצולי השואה הזכאים (11%), מספרם של ניצולי השואה הזכאים (9,815 נכון לשנת 2007) והכספים ששילמו למשיבה רשויות הפיצוי הגרמניות תשלום שנה סך (350 יורו עבור על ניצול שואה זכאי), הרי שהסכום הנקוב בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, סך של 748,270,931.9 ₪, ולחילופין, הסך של 278,426,393.28 ₪, וזאת ככל שיקבע כי הוראות חוק ביטוח בריאות אינן חלות על תקופת הזמן שקדמה לחקיקתו, הינו סכום המינימום שעל המשיבה לשלם לניצולי השואה הזכאים, כקבוצה, כמפורט בסעיף 37 לתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, נספח 1 לבקשה זו.

44. המבקשת תטען בנוסף, כי לאור כל האמור, אך ברי הוא כי התובענה הייצוגית מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ו/או משפט.

לעניין זה תוסיף המבקשת ותטענה, כי השאלה המתעוררת בהקשר לתנאי זה, הינה כיצד יש להגדיר את חברי הקבוצה (ניצולי השואה הזכאים) בשם מוגשת התובענה הייצוגית.

הלכה היא וכך פוסקין, כי הגדרת חברי הקבוצה צריכה לכלול רק את אלה שלהם עילות תביעה טובות, דומות לאלה של המבקשת (ראה ת.מ. 106/06, בש"א 31032/06, סריגי שלום ומלכה בע"מ נ' עיריית תל אביב-יפו, פורסם במאגר "נבו").

בענייננו וכמפורט בהרחבה, אין ולא יכול להיות ספק באשר להגדרת חברי הקבוצה כניצולי השואה הזכאים, ולהיותם בעלי עילות תביעה טובות ודומות (שלא לומר זהות) לאלה של המבקשת.

45. לנוכח כל המפורט בבקשה זו, תטען המבקשת, כי בקשתה זו ממלאת בין יתר התנאים שבחוק תובענות ייצוגיות, אף אחר התנאים הקבועים בסעיף 8 (א)(1) לחוק האמור.

46. על כל אלה תוסיף המבקשת ותטען, כדלקמן:

א. התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, מעוררת שאלות משותפות של עובדה ושל משפט, לכלל ניצולי השואה הזכאים שכן בין השאר:

א.1. המשיבה לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים באשר לזכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

א.2. ניצולי השואה הזכאים, נשאו במהלך כל השנים, בעלות שירותי הבריאות, מקום בו היה על המשיבה לפטור אותם מעלות זו, לנוכח ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, מכוחם שילמו לה הרשויות האמורות, סכומי כסף ניכרים מאז שנת 1967 ואילך, לשם מימון אותם שירותי בריאות ומתן הפטור האמור לניצולי השואה הזכאים.

א.3. כפועל יוצא מהתנהלותה של המשיבה במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, הרי שניצולי השואה הזכאים, זכאים בין השאר לפיצוי בגין הוצאותיהם עבור שירותי הבריאות ו/או להשבת מלוא הכספים ששילמו למשיבה בעבור שירותי הבריאות, כמו גם לפטור מתשלום עבור אותם השירותים, וזאת מחמת כל אחת ואחת מעילות התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, כמפורט לעיל.

ב. תובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

באשר לכך תטען המבקשת, כי מאזן הנוחות מביא למסקנה ולפיה התועלת בניהולה של התובענה כתובענה ייצוגית, גבוהה מהתועלת בניהול אלפי תובענות מפוצלות על ידי כל אחד מניצולי השואה הזכאים.

לא למותר להדגיש לעניין זה, כי רובם המכריע של ניצולי השואה הזכאים, בא בימים, והדעת נותנת, וכי ניהול תובענות מפוצלות, קשה עד בלתי אפשרי עבור ניצולים אלה, הן מחמת נכותם המוכרת על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות והן מחמת גילם המתקדם, קשיים פיזיים, נפשיים וכלכליים (יש לזכור כי המדובר בניצולי שואה). בנסיבות אלה, אך ברי הוא כי התובענה עונה על תכליתו של חוק תובענות ייצוגיות, אשר בא לקדם בין השאר, את **"מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט"**. (ראה סעיף 1 (1) לחוק תובענות ייצוגיות).

ג. גודלה של קבוצת ניצולי השואה הזכאים, עולה על 10,000 איש, שכן הוא כולל בחובו הן את ניצולי השואה הזכאים שהינם בחיים, והן את יורשיהם של אותם ניצולי שואה זכאים, אשר הלכו לעולמם.

לא למותר להדגיש, כי קיים קושי, לזהות כל אחד ואחד מחברי קבוצת ניצולי השואה הזכאים והלכה היא וכך פוסקין כי, מכשיר התובענה הייצוגית נועד מעצם טיבו, לתביעתם של מספר גדול של תובעים פוטנציאליים, אשר קשה לזהותם ולאתרם ואף מן הטעם הזה, דין הבקשה להתקבל.

ד. קיים יסוד סביר להניח ולפיו, עניינם של כלל ניצולי השואה הזכאים ייוצג וינוהל בדרך הולמת, באשר המבקשת עצמה הינה ניצולת שואה זכאית, על המשתמע

ובאשר, באי כוחה של המבקשת הינם עתירי ניסיון בניהול הליכים משפטיים מורכבים.

ה. קיים יסוד סביר להניח, כי עניינם של כלל ניצולי השואה הזכאים ייוצג וינוהל בתום לב שכן, המבקשת הינה ניצולת שואה זכאית, עניינם של ניצולי השואה הזכאים נוגע לה באופן אישי, ולמרות גילה המתקדם והתלאות הרבות שעברה בחייה, היא מוכנה ומזומנה להיאבק לשם הוצאת צדקת חבריה שותפי הגורל, הם ניצולי השואה הזכאים, לאור.

הסכומים הנתבעים:

47. המבקשת תשוב ותטען, כי שיעורו של הפיצוי הנתבע, הינו לכל הפחות **748,270,931.9** ₪, ולחילופין, הסך של **278,426,393.28** ₪ לפחות, כמפורט בסעיף 43 לעיל.

48. המבקשת תקדים ותטען בעניין זה, כי סעיף 20 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, קובע את מנגנון הפיצוי הרצוי של חברי הקבוצה, תוך מתן עדיפות לפיצוי כספי או מתן סעד אחר, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו.

המבקשת תטען, כי הוכחת זכאותם של חברי הקבוצה – ניצולי השואה הזכאים, בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש דהיינו, קביעת שיעור הפיצוי לכל אחד מחברי הקבוצה, עלולה להסתבר כבעייתית, וזאת מן הטעם ולפיו ספק רב, אם בכלל, אם ניצול כלשהו מניצולי השואה הזכאים, שמר ברשותו, על פני למעלה מ-40 שנה, את כל הקבלות בגין הוצאות שהוציא עבור שירותי הבריאות.

פועל יוצא מכך הוא, כי ככל שהתובענה הייצוגית תתקבל, על בית הדין הנכבד, לקבוע מנגנון הוכחת שיעור הפיצוי לכל אחד מניצולי השואה הזכאים, אשר יכול שיתבסס על גובה הסכום השנתי ששילמו ומשלמות רשויות הפיצוי הגרמניות עבור כל ניצול שואה זכאי ו/או על שיעור נכותו המוכרת על ידי אותן הרשויות, של כל ניצול שואה שכזה.

באשר לכך תשוב המבקשת ותטען, כי קרוב לוודאי שחשיפת ההסכמים שבין המשיבה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, תשפוך אור אף על סוגיה זו ותסייע בידיו של בית הדין הנכבד, בקביעת מנגנון הפיצוי.

49. בנוסף ולחילופין תטען המבקשת, כי המחוקק, אשר היה ער לקושי בקביעת שיעור הפיצוי של כל אחד ואחד מחברי הקבוצה, חוקק את סעיף 20 (ג) לחוק תובענות ייצוגיות ולפיו:

"מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

באשר לכך תטען המבקשת בנוסף, כי הלכה פסוקה היא ולפיה, לבית הדין הנכבד, סמכות רחבה לקבוע את הסעד בתובענות ייצוגיות. עוד נפסק כי מקום בו עלול להתעורר קושי בהבאת ראיות שבידיהם של תובעים פוטנציאליים, הרי שהפתרון האפשרי העומד לרשותו של בית הדין הנכבד, הינו קביעת פיצוי לטובת הקבוצה כולה, כמפורט בסעיף 20 (ג) הנ"ל.

בהקשר לכך מצא כב' בית המשפט העליון להוסיף ולקבוע, כי ישנם מוצרים רבים, כגון תרופות, אשר לגביהם, אין זה ממנהגם של הבריות לשמור קבלות לאורך זמן. בהתאם לכך, וככל שהדבר נוגע לניצולי השואה הזכאים, תטען המבקשת כי אין לצפות מניצולי שואה אלה, לשמור ברשותם קבלות הנוגעות לתשלומים ששילמו עבור שירותי הבריאות על פני למעלה מ-40 שנה דהיינו, משנת 1967, עת נחתם ההסכם הראשון בין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין המשיבה.

יפה לעניין זה פסיקתה של כב' השופט מ' נאור, בע"א 1338/97, תנובה מרכז שיתופי לתוצרת חקלאית בע"מ נ' ראבי, פ"ד נו (4), 673:

"שאלת הסעד ושאלת הגדרתה של ה"קבוצה" הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית-המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת חלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים פוטנציאליים. נראה לי כי פתרון אפשרי לקושי בזהו חברי הקבוצה, שסביר שאכן יתעורר, הוא שיקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור." (שם, עמ' 685)(הדגשה שלי, ע.ס.).

ובהמשך:

"אכן, ישנם עניינים שלגביהם מתנהל רישום של הרוכשים, כגון רוכשי מכוניות, רוכשי בתים וכיוצא באלה, ואולם לגבי מוצרים רבים עד למאוד, כגון מוצרי מזון, תרופות וכל כיוצא באלה, אין מתנהל שום רישום של הצרכנים, ואין זה גם ממנהגן של הבריות לשמור קבלות לאורך זמן. חוששתי שאם לא נקבע בתביעות מעין אלה את האפשרות לסעד לטובת הציבור או לטובת הקבוצה, נימצא מעקרים מתוכן את האפשרות להגשת תביעות ייצוגיות בעניינים צרכניים. אם כך נקבע, תהיה אפשרות מעשית להגשת תביעה ייצוגית רק בעניינים שמתנהל בהם רישום של הצרכנים. הפתרון המצוי בחוקים אחרים של סעד לטובת הציבור, שהוא פתרון שהיה ניתן, להשקפתי, ליצור אותו בלי קשר לחוקים שהוזכרו, הוא פתרון ההולם במיוחד תביעות צרכניות." (שם, עמ' 688)(הדגשה שלי, ע.ס.).

50. טענת ההתיישנות:

המבקשת מוצאת לנכון להידרש לשאלת ההתיישנות, מאחר ובתגובת המשיבה, נספח 14א' לבקשה זו, ציינה המשיבה כי יש בכוונתה להעלות טענת התיישנות כזו או אחרת (ס' 48 שם).

המבקשת תטען כי אין לה אלא להצטער על הצהרתה זו של המשיבה, שכן לדידה, אין זה ראוי לטעון טענה כגון דא, מקום בו עסקין בניצולי שואה.

על כל פנים, המגמה בפסיקת בתי המשפט הינה הצרתו של המחסום הדיוני הקס בגין התיישנות, כפי שנפסק בע"א 9413/03, אילן אלנקווה נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים (פורסם במאגר "נבו"):

"...סילוקה על הסף של תביעה מחמת התיישנות מצריך זהירות מרובה, מן הטעם שתוצאתה היא מניעת הכרעה בזכויות המהותיות של התובע בשל מחסום דיוני. תכלית הזכות החוקתית של גישה לערכאות, הנתונה לאזרח, מחייבת הצרה ולא הרחבה של המחסום הדיוני בגין התיישנות, המונע הכרעה בתביעה לגופה, והכל "תוך כיבוד המסגרת המתחייבת של ההתיישנות, אשר נועדה להגן על האזרח מפני חשיפה בלתי מוגבלת בזמן לתביעה, בשל העדר יכולת אפקטיבית להתגונן מפניה" כדבריה של השופטת ביניש בפרשת אברהם נ' רשד, שם. (שם, עמ' 16-17).

לגופו של עניין תטען המבקשת, כי טענת ההתיישנות לא תעמוד למשיבה, בין השאר, מחמת כל אחד ואחד מהטעמים הבאים:

א. בנוסף ולחילופין, קובע סעיף 8 לחוק ההתיישנות כהאי לישנה:

"נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאינן בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה."

המבקשת תשוב ותטען, כי העובדות המהוות את עילת התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, נעלמו ממנה, כמו גם מניצולי השואה הזכאים בכללותם, מסיבה שאינה תלויה בה ושאינן בזהירות סבירה לא יכולה הייתה למנוע אותן שכן, המשיבה לא דאגה ליידע את ניצולי השואה הזכאים ובכללם, המבקשת ומר בויטלר ז"ל, על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, כמפורט בהרחבה בבקשה זו.

ב. בנוסף ולחילופין, סעיף 9 לחוק ההתיישנות קובע, כי:

"הודה הנתבע, בכתב או בפני בית משפט, בין בתוך תקופת ההתיישנות ובין לאחריה, בקיום זכות התובע, תתחיל תקופת ההתיישנות מיום ההודאה; ומעשה שיש בו משום ביצוע מקצת הזכות, דינו כהודאה לענין סעיף זה. בסעיף זה, "הודאה" – למעט הודאה שהיה עמה טיעון התיישנות."

המבקשת תטען, כי יש לראות בהודעתה של המשיבה למבקשת, כי בדעתה להשיב לה סך של 18,134 ₪, אשר מהווים לשיטתה את כלל הכספים ששילם מר בויטלר ז"ל עבור שירותי הבריאות מאז שנת 1967 ועד ליום מותו בשנת 2008, (נספח 12 לבקשה זו) כ"הודאה" כהגדרתה בסעיף 9 לחוק האמור, ואף מן הטעם הזה, טענת ההתיישנות לא תעמוד למשיבה.

ג. על כל אלה תוסיף המבקשת ותטען, כי מקום בו המשיבה שימשה ומשמשת כנאמנה של ניצולי השואה הזכאים על הכספים ששילמו לה רשויות הפיצוי הגרמניות, מושתקת המשיבה מלטעון להתיישנות עילות התביעה.

המבקשת תטען עוד בעניין זה, כי המשיבה מעולם לא הופטרה מחובת הנאמנות שלה על הכספים האמורים, וכי חזקה עליה, כי כספים אלה מוחזקים על ידה לטובתם של הנהנים, ניצולי השואה הזכאים.

ד. המבקשת תוסיף, לשם זהירות בלבד ומבלי שהדבר יהווה ויתור כלשהו על טענה מטענותיה, כי עניין לנו במעשים ו/או מחדלים מתמשכים של המשיבה נגד המבקשת וניצולי השואה הזכאים, ולאור זאת, אין בנמצא התיישנות או, לכל הפחות, לשם זהירות בלבד ומבלי להודות בדבר, למבקשת ולניצולי השואה הזכאים, עילות תביעה באשר לתקופה רטרואקטיבית, בת שבע שנים לפחות.

51. לבית הדין הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בבקשה זו ובתובענה הייצוגית, מפאת סכומה ומקום מושבה של המשיבה.

52. לבקשה זו מצורף תצהירה של גב' יעל קובו, ביתה של המבקשת.

53. אשר על כן, מתבקש בית הדין הנכבד לאשר הגשתה של התובענה הייצוגית, נספח "1" לבקשה זו.

בנוסף מתבקש כב' בית הדין לפרט בהחלטתו כדלקמן:

א. להגדיר את ניצולי השואה הזכאים ככאלה שבשםם תנוהל התובענה הייצוגית.

ב. לקבוע כי המבקשת הינה בגדר התובע המייצג בתובענה הייצוגית וכן כי הח"מ הינו בא הכוח המייצג בתובענה הייצוגית.

ג. לקבוע את עילות התובענה הייצוגית, ואת השאלות של עובדה ו/או משפט המשותפות לניצולי השואה הזכאים, כמפורט בסעיפים 16 עד 36 כולל לבקשה זו ובתובענה הייצוגית, נספח "1" לבקשה.

ד. לקבוע כי הסעדים הנתבעים בתובענה הייצוגית, הינם אלה המפורטים בבקשה זו, לרבות בסעיפים 53 ו-57 עד 59 כולל לבקשה זו ובתובענה הייצוגית, נספח "1" לבקשה.

ה. ליתן הוראות באשר לאופן פרסום החלטתו ולנוסח הפרסום, כמו גם לחייב את המשיבה בהוצאות פרסום ההחלטה.

ו. לחייב את המשיבה לשלם למבקשת הוצאות בקשה זו ושכ"ט עו"ד בתוספת מע"מ, הכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד מועד התשלום המלא בפועל.

54. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

 עופר סולומונוב, עו"ד ב"כ המבקשת	 עמנואל סולומונוב, עו"ד
---	---

ת צ ה י ר

אני הח"מ, יעל קובו, הנושאת ת.ז. מס' 052370798, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת, שאם לא כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, הנני מצהירה בזה כדלקמן:

1. הנני ביתה של גב' גאולה בויטלר (להלן: "**המבקשת**") ושל מר שמעון בויטלר ז"ל (להלן: "**מר בויטלר ז"ל**" או "**אבא ז"ל**") ואני עושה תצהירי זה, בתמיכה בבקשתה של המבקשת לאישור הגשתה של תובענה ייצוגית נגד שירותי בריאות כללית (להלן: "**המשיבה**").

הבקשה לאישור התובענה הייצוגית, תכונה להלן ולשם הנוחות: "**הבקשה**".

העובדות נשוא תצהירי זה ידועות לי מידיעה אישית.

2. בפתח תצהירי, אקדים ואציין כי אני זו שעמדה בקשר עם המשיבה, בעניינם של המבקשת ומר בויטלר ז"ל, הוא העניין נשוא הבקשה והתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש.

לא זו אף זו, בעטיו של מצבם הרפואי של הורי, ובכללו מחלותיהם ונכויותיהם הקשות, אני זו שטיפלתי בענייניהם במהלך כל השנים ובכלל זה, בעניינים הרפואיים לרבות, התלוות לביקורים אצל רופאי המשיבה ורכישת תרופות עבורם, ומכאן שהפרטים העובדתיים נשוא הבקשה, מצויים בידיעתי האישית.

עותק מהתובענה הייצוגית אותה מבקשת המבקשת להגיש מצ"ב, מסומן "1" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי.

רקע כללי:

3. בפתח תצהירי זה, ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, אציין כי הבקשה, עניינה בעילות תביעה אותן זכאית המבקשת לתבוע, מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 (להלן: "**חוק ביטוח בריאות**") דהיינו, כל עילה שאיננה עילה בנוזקין, וזאת מכוחו של סעיף 54 (ב) לחוק ביטוח בריאות, שזו לשונו:

"(ב) לבית הדין לעבודה תהיה סמכות ייחודית לדון בכל תובענה למעט תביעת נזיקין, שבין מבוטח או מי שהוא טוען שהוא מבוטח לבין שר הבריאות, המנהל, המוסד, קופת חולים, נותן שירותים לפי חוק זה, או הועדה שהוקמה לפי סעיף 3א, או שבין המוסד לבין קופת חולים או לבין מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בריאות."

יצוין כי בהתאם להחלטת כב' בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 23/5/10, העילות שמכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, הינן בסמכותו של כב' בית הדין לעבודה. לא למותר להוסיף ולציין, כי במקביל להגשת הבקשה, הגישה המבקשת, בקשה מתאימה לאישור תובענה ייצוגית, לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה, שעניינה עילות שאינן מכוחו של חוק ביטוח בריאות.

בנוסף יצוין, כי ככל שכב' בית המשפט המחוזי בחיפה יחייב את המשיבה בתשלום הסכום הנתבע בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש בפניו, או בחלקו, תעשה המבקשת לקיזוזו מהסכום הנתבע בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש בבקשה זו.

אוסף ואצין, כי אינני משפטנית וככל שישנן בתצהירי זה טענות משפטיות, הרי שהצהרותיי באשר להן, הינן בהתאם לעצת יועציי המשפטיים.

עותק מהחלטת כב' בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 23/5/10 מצ"ב, מסומן "א1" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

4. בהתאם לעצת יועציי המשפטיים, קבוצת בני האדם, לצורך הבקשה והתובענה הייצוגית, הינה ניצולי שואה המקבלים רנטה וחברים ומבוטחים אצל המשיבה, אשר זכאים לפטור מתשלום עבור טיפולים רפואיים, תרופתיים ואגרות שונות, בגין מחלות שהוכרו להם עקב רדיפת הנאצים ועוזריהם (להלן: "שירותי הבריאות"), ויורשיהם של ניצולי שואה שכאלה, שהלכו לעולמם (להלן: "ניצולי השואה הזכאים").

"רנטה" משמעה, הקצבה שמקבלים ניצולי השואה הזכאים מאת רשויות הפיצוי הגרמניות (BEG) (להלן: "רשויות הפיצוי הגרמניות"), וזאת בגין נזקי בריאות שמקורם ברדיפת הנאצים ועוזריהם.

5. המבקשת הינה ניצולת שואה, המקבלת רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות וזאת בגין נזקי בריאות שמקורם ברדיפת הנאצים ועוזריהם ובזוועות השואה שהיו מנת חלקה. על מקצת הזוועות שחוותה המבקשת, בעטיין לקתה בנזקי בריאות קשים, ראה קטע מזיכרונותיה, המצוטט בסעיף 4 (א) לבקשה.

המבקשת חברה ומבוטחת במשיבה מאז שנת 1946.

בנוסף לאמור, המבקשת הינה אלמנתו והיורשת מכוח צוואתו של מר שמעון בויטלר ז"ל ת.ז. מס' 002686962, ניצול רדיפות הנאצים ועוזריהם, שקיבל בחייו רנטה, ואשר היה אף הוא חבר ומבוטח במשיבה מאז שנת 1937 (להלן: "מר בויטלר ז"ל").

מר בויטלר ז"ל, הלך לעולמו ביום 7/7/2008.

עותק מאישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות באשר להיות המבקשת ניצולת שואה הזכאית לרנטה, כמו גם עותק מאישור משרד האוצר - הלשכה לענייני פיצויים אישיים מחו"ל באשר למר בויטלר ז"ל ומצו ירושה בעניין עיזבונו של מר בויטלר ז"ל מצ"ב, מסומן "2"-4" בהתאמה, ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי.

6. במהלך שנת 2008 נודע למבקשת ולי, בדרך אקראי (כתבה עיתונאית), כי רשויות הפיצוי הגרמניות חתמו על שורה של הסכמים עם המשיבה, במסגרתם קיבלה מהן המשיבה מדי שנה, סכום שנתי בסך של מיליוני שקלים חדשים, וזאת מאז שנת 1967, בכפוף להתחייבותה לשאת בעלויות שירותי הבריאות בניצולי השואה הזכאים דהיינו, לפטור את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותים אלה.

7. אטען, כי המשיבה מעולם לא מסרה למר בויטלר ז"ל ו/או למבקשת דבר וחצי דבר, באשר לזכאותם של השניים לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, בגין המחלות והנכויות שהוכרו אצלם על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, שהינן תולדות רדיפות הנאצים ועוזריהם. זאת ועוד, עד לשנת 2008, לא טרחה המשיבה ליידיע את ניצולי השואה הזכאים מבין מבוטחיה, על דבר זכאותם.

לא למותר להדגיש, כי במהלך כל שנות חברותם במשיבה, שילמו מר בויטלר ז"ל והמבקשת, תשלומים שונים עבור שירותי הבריאות ועל כך עוד יורחב בהמשך.

לעניין זה אשוב ואצין, כי על דבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל ושל המבקשת לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, נודע לנו באקראי, במהלך שנת 2008.

8. בסמוך לאחר שנודע למבקשת ולי על דבר זכאותם האמורה של מר בויטלר ז"ל ושל המבקשת, פנתה המבקשת למשיבה וביקשה אותה, בין היתר, להמציא לעיונה עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, בהם מוסדרות זכויותיהם למימון שירותי הבריאות.

בהתאם לעצת יועציי המשפטיים, ההסכמים האמורים הינם בגדר הסכמים לטובת צד שלישי, ניצולי השואה הזכאים.

למרבה הצער, עד למועד הגשת הבקשה, עומדת המשיבה בסירובה להמציא למבקשת עותק מההסכמים האמורים.

עותק מפניית בא כוח המבקשת למשיבה ומתשובת ב"כ המשיבה מצ"ב, מסומן "5" ו-"6" בהתאמה, ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

9. למיטב ידיעתי, בשנת 2007, בוטחו אצל המשיבה כ-9,815 ניצולי שואה זכאים.

בנוסף ולמיטב ידיעתי, באותה השנה פטרה המשיבה רק כ-11% מניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

זאת ועוד, מנתונים שמסרו רשויות הפיצוי הגרמניות לגבי מטילדה טוקר, אלמנתו של מר מרקוס טוקר ז"ל, ניצול שואה שהיה זכאי בחייו לרנטה, עולה, כי בשנת 2008 הן שילמו למשיבה עבור כל אחד מניצולי השואה הזכאים, סך של 350 יורו דהיינו, ולאור האמור, באותה השנה הן שילמו למשיבה סך של 3,435,250 יורו לפחות, אשר שווים בשקלים חדשים נכון ל-2/1/2008, הסתכם בסך של 19,484,050 ₪.

מנתונים אלה עולה כי מכלל הכספים ששולמו למשיבה, עשתה המשיבה שימוש ב- 11%, בהתאם למספר הניצולים שפטרה, בעוד שאין זה ברור מה נעשה ביתרה, המסתכמת נכון לאותה השנה בסך של 17,340,804 ₪ לפחות.

לעניין הנתונים שמסרו רשויות הפיצוי הגרמניות לגבי טוקר, ראה עותק ממכתב לגבי טוקר, כמו גם עותק מאישור רשויות הפיצוי הגרמניות באשר לזכאותו של מר טוקר ז"ל לרנטה ותצהירה של גבי סלי טוקר ביתם של מר טוקר ז"ל וגבי מטילדה טוקר מצ"ב, מסומן "7"- "9" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

10. אוסיף ואטען, כי מעשיה ו/או מחדליה אלה של המשיבה, מתמשכים מאז שנת 1967, מזה כ- 43 שנה, כשבכל אותה התקופה, המשיבה פוטרת רק חלק מזערי מניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות. אני איני יודעת מה עשתה ועושה המשיבה ביתרת הכספים.

לא זו אף זו, הדעת נותנת כי בשנים קודמות, עלה מספר ניצולי השואה הזכאים, החברים ומבוטחים במשיבה, על מספרם כיום דהיינו, המשיבה זכתה לקבל בעבר מאת רשויות הפיצוי בגרמניה, סכומי כסף שנתיים העולים על הסך אותו קיבלה בשנת 2008. למרבה הצער, חלק מאותם ניצולי שואה זכאים, אשר היו חברים ומבוטחים במשיבה, כדוגמת מר בויטלר ז"ל, הלכו לעולמם מבלי לדעת על דבר זכאותם למימון שירותי הבריאות, כאמור, וכיום נותרו רק יורשיהם, שהינם חלק מהקבוצה שבשמה מתבקש אישור התובענה הייצוגית.

אשוב ואטען, כי המשיבה מסרבת בתוקף להמציא לעיונה של המבקשת עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיכך, הנתונים המהותיים באשר להיקף הסכומים ששילמו אותן הרשויות למשיבה במהלך כל אותן השנים, מצויים בידעיתה של המשיבה בלבד, על המשתמע.

זאת ועוד, בהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, המבקשת זכאית לקבל עותק מהסכמים אלה, והיא עותרת לבית המשפט הנכבד בבקשה להורות למשיבה להמציאו לה.

11. אשוב ואטען, כי במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, לא טרחה המשיבה לפנות לניצולי השואה הזכאים ו/או לעשות לאיתורם של ניצולים אלה ו/או לא עשתה די בכדי לאתרם, וליידע אותם בדבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

12. בסמוך לאחר הכתבה הנזכרת בסעיף 6 לעיל, פנתה המבקשת למשיבה באמצעות וביקשה לברר את דבר זכאותה כיורשת של מר בויטלר ז"ל. בתחילה השיבה המשיבה למבקשת, כי אין היא זכאית לדבר.

למרות האמור, ולאחר שהמבקשת שבה ופנתה למשיבה באמצעותי, שלחה לה המשיבה שיק באמצעות הדואר, על סך של 7,182.11 ₪, כשאין בצידו פירוט כמתחייב, באשר לאופן חישובו של סכום ההחזר הנקוב בו.

המבקשת פנתה למשיבה באמצעותי וביקשה לקבל פירוט מלא של החישוב האמור, כמו גם את ההסכמים בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, מכוחם קמה לה הזכאות האמורה.

עותק ממכתבה של המבקשת מיום 4/11/2008 למשיבה בעניין זה ומתשובת המשיבה מיום 19/11/2008 למבקשת מצ"ב, מסומן "10" ו-"11" בהתאמה ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

13. לאחר דין ודברים בניינו לבין המשיבה, במהלכו סירבה המשיבה להמציא למבקשת עותק מההסכמים בינה ובין רשויות הפיצוי הגרמניות כאמור, הודיעה המשיבה למבקשת, כי החליטה להשיב לעיזבונו של מר בויטלר ז"ל, סך נוסף המשלים לסך כולל של 18,184.37 ₪ בלבד, על בסיס פירוט כללי באשר לתשלומים ששילם לכאורה מר בויטלר ז"ל עבור שירותי הבריאות, משנת 1967 ואילך.

בהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, בעצם הודעתה זו של המשיבה למבקשת, הכירה המשיבה בזכותה של המבקשת, ולו מטעם זה ראוייה בקשה זו להתקבל.

הודעתה זו של המשיבה נדחתה על ידנו, בין השאר מחמת כך שהמשיבה אינה נוהגת בשקיפות כמתחייב בנסיבות העניין כלומר, אינה ממציאה את ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, שהינם הסכמים לטובת ניצולי השואה הזכאים, בהם מפורטות זכויותיהם של אותם ניצולי שואה, לעיונה של המבקשת.

לא למותר לציין, כי המבקשת שומרת על זכותה לתקן בקשתה זו והתובענה הייצוגית אותה מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר, עם קבלת ההסכמים האמורים לעיונה.

עותק ממכתבה של המשיבה אלי מצ"ב, מסומן "12" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

14. בהתאם לעצת יועציי המשפטיים, התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, נמנית על אותן התובענות המותרות להגשה על פי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**").

בנוסף ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, עילות התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, הינן אלה:

א. גבית כספים שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים, עבור שירותי הבריאות (להלן: "**גבית כספים שלא כדין**").

ב. עשיית עושר ולא במשפט על חשבונם של ניצולי השואה הזכאים (להלן: "**עשיית עושר ולא במשפט**").

ג. הפרת חובת השליחות החלה עליה (להלן: "**הפרת חובת השליחות**").

ד. הפרת חובת הנאמנות החלה עליה (להלן: "**הפרת חובת הנאמנות**").

ה. הפרת חובותיה על פי דיני החוזים (להלן: "**הפרת חבות שמכוח דיני החוזים**").

עילות אלה מפורטות בהרחבה בבקשה ובתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, נספח 1 לתצהירי זה ומאחר ומדובר בטענות משפטיות שאינן בתחום מומחיותי, איני עושה לניתוחן בתצהירי זה.

עילות התביעה האישיות של המבקשת:

15. אקדים ואטען, באשר לחומר הראיות ולסיכויי התובענה הייצוגית, כי למרבה הצער, המידע מלא באשר לזכויותיהם של ניצולי השואה הזכאים, מצוי באותם ההסכמים שבין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין המשיבה, הסכמים אותם מסרבת המשיבה לחשוף בפני המבקשת, כאמור.

עם זאת ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, יש בסירובה זה של המשיבה לחשוף את ההסכמים האמורים, משום חיזוק של ממש לטענותיה של המבקשת בבקשה ובתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש.

לגופו של עניין, הנני מתכבדת להמציא לכב' בית המשפט ראיות שונות, מכוחן, בהתאם לעצת יועציי המשפטיים, קמות למבקשת עילות התביעה המפורטות לעיל.

16. המבקשת חברה ומבוטחת במשיבה:

אשוב ואטען, כי המבקשת הינה חברה ומבוטחת במשיבה, וזאת מאז שנת 1946.

דומה כי על עובדה זו אין עוררין.

17. המבקשת – ניצולת שואה זכאית:

המבקשת הינה ניצולת שואה, אשר שרדה את הזוועות שביצעו הנאצים ועוזריהם בעם היהודי ובכלל זה, עבודות פרך ומחנה ריכוז / הרעבה.

רשויות הפיצוי הגרמניות, הכירו במבקשת כזכאית לרנטה בגין נזקי בריאות בתחום בריאות הנפש, נזקים שהינם תולדת רדיפתם של הנאצים ועוזריהם, כמפורט באישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות, נספח 2 לתצהירי.

בהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, פועל יוצא מכך הוא כי מכוח ההסכמים שבין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין המשיבה, המבקשת זכאית לפטור בגין שירותי הבריאות, כאמור וככזו, נכללת המבקשת בקבוצת ניצולי השואה הזכאים.

18. מר בויטלר ז"ל היה חבר ומבוטח במשיבה:

אשוב ואטען, כי מר בויטלר ז"ל, היה חבר ומבוטח במשיבה מאז שנת 1937 ועד ליום מותו, 7/7/2008.

דומה כי על עובדה זו אין חולק.

19. מר בויטלר ז"ל – ניצול שואה זכאי:

מר בויטלר ז"ל, בעלה המנוח של המבקשת, אף הוא בגדר ניצול שואה זכאי.

מר בויטלר ז"ל, שרד אף הוא את רדיפת הנאצים והוכר על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, כזכאי לרנטה בגין נזקי בריאות ובכללם, נזק לכבד ושינויים ניווניים בעמוד השדרה, כמפורט באישור הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל, נספח 3 לתצהירי.

לאור זאת ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, אך ברי הוא כי מר בויטלר ז"ל ולמעשה, יורשיו, נכללים בקבוצת ניצולי השואה הזכאים, כהגדרתם בבקשה זו.

20. המבקשת – יורשת של מר בויטלר ז"ל:

ביום 7/7/08, הלך מר בויטלר ז"ל, אבי ובעלה של המבקשת כאמור, לעולמו.

ביום 20/8/08, נתנה כב' הרשמת לענייני ירושה בחיפה, צו קיום צוואה לצוואת מר בויטלר ז"ל, מכוחה המבקשת הינה יורשת עיזבונו.

ראה עותק מצו קיום הצוואה הנ"ל, אליו מצורפת הצוואה האמורה, נספח 4 לתצהירי.

21. האם המשיבה הייתה מודעת לדבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל והמבקשת?

א. אטען אף בזו הפעם, כי המשיבה מעולם לא פנתה אל מר בויטלר ז"ל ו/או אל המבקשת, וידעה אותם באשר לזכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות. כפועל יוצא מן האמור בסעיף זה, נשאו מר בויטלר ז"ל והמבקשת, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, בעלותם של שירותי הבריאות.

בנוסף אטען, כי דבר היותם של מר בויטלר ז"ל והמבקשת, ניצולי שואה זכאים, היה ידוע למשיבה במהלך כל השנים.

ב. על האמור אוסיף, כי לכל הפחות היה מצופה מאת המשיבה, לפנות אל ניצולי השואה הזכאים וליידע אותם בדבר זכאותם ולחילופין ככל שלא היה בידה לזהות את מבוטחיה ניצולי השואה הזכאים, לפנות בפנייה מתאימה לקהל מבוטחיה, בקריאה לכל אלה שהינם ניצולי השואה הזכאים, ליידעה על דבר היותם כאלה.

ג. באשר לחובה ליידע ו/או לאתר את ניצולי השואה הזכאים אוסיף, כי ביום 1/4/10, כעשרה ימים בלבד מהמועד בו הגישה המבקשת את בקשתה לאישור התובענה הייצוגית, בגלגולה הקודם, וככל הנראה בעטייה של הגשת הבקשה האמורה, שלחה המשיבה למבקשת, באמצעות הדואר, מכתב חתום על ידי מנכ"ל המשיבה, שאינו נושא תאריך, אשר זו לשונו:

"גאולה שלום,

אנו בשירותי בריאות כללית שוקדים על העברת מידע ללקוחותינו וסיוע בקבלת מידע על זכויותיהם. אנו רוצים להמשיך ולתמוך בניצולי השואה, במימוש זכויותיהם בכללית ובאירגוני סיוע נוספים.

בכללית מחכים לכם צוותי המרפאות ועובדים סוציאליים הנכונים להקשיב, לתמוך וללוות אתכם כדי שתממשו את זכויותיכם.

למכתב זה מצורף שאלון המכיל מספר שאלות. שאלון זה יסייע לכם ולנו בבירור זכויותיכם שמומשו ואלו שטרם מומשו. נודה לכם על מילוי השאלון, אותו ניתן לשלוח או במעטפה המצורפת (אין צורך בבול) או להעבירו אישית למרפאה אליה אתם משתייכים.

אנו ניצור עמכם קשר לצורך המשך טיפול.

**בברכת בריאות טובה,
אלי דפס
(חתימה)
מנכ"ל הכללית"**

למיטב ידיעתי, המשיבה שלחה מכתב זה, על מצורפיו, למבוטחים נוספים שלה.

ד. למכתבו של מנכ"ל המשיבה, צורף שאלון ועלון מידע, שאף הוא אינו נושא תאריך שכותרתו **"דואגים לכם, תומכים בכם, מלווים אתכם"**.

באותו השאלון, שעניינו ניצולי השואה הזכאים, אין ולו שאלה אחת באשר למחלות המוכרות של המבקשת ו/או דרישה לקבלת אישור באשר למחלותיה אלה, ולא בכדי, שכן המידע מצוי בידי המשיבה זה מכבר.

כל שהתבקשה המבקשת לציין הוא, איזה סוג רנטה היא מקבלת, ולעניות דעתי, מידע זה מצוי אצל המשיבה זה מכבר, כאמור.

יצוין, כי המבקשת מילאה השאלון ושלחה אותו בדואר חוזר למשיבה, ימים ספורים לאחר קבלתו (תחילת חודש אפריל שנת 2010).

עותק מהמכתב הנ"ל, על נספחיו ובכללם עותק מתשובותיה של המבקשת לשאלון, מצ"ב, מסומן "13" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי.

ה. על דבר ידיעתה האמורה של המשיבה באשר להיות המבקשת ניצולת שואה זכאית, ניתן ללמוד למשל ולשם הדוגמא, ממסמך רפואי מיום 19/12/1990 בתחום הנפש, בעניינה של המבקשת, שערך ד"ר סיפריס מטעם המשיבה, המצוי בתיקה של המבקשת אצל המשיבה, אשר הומצא לי רק בחלקו על ידי המשיבה, בו מציין ד"ר סיפריס בין היתר, כהאי לישנה:

"...בהתחשב שמדובר על תיזמונת פוסטראומטית (DELAYED) לאחר חוויות תראומטיות במחנה ריכוז..." (הדגשה שלי י.ק.).

עותק מהמסמך הרפואי הנ"ל מצ"ב, מסומן "14" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

ו. באשר לאבא ז"ל, הרי שמכתבי טענותיה של המשיבה עולה כי במהלך שנת 2006, פנו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, והודיעו לה כי הן מקזזות מהתשלום השנתי לה, החזר כספי חד-פעמי ששולם על ידן ישירות לאבא ז"ל, בסך של 139.08 יורו.

אין חולק על כך, שעד שנת 2006 ולאחריה, לא זכה אבא ז"ל לקבל החזרים נוספים שכאלה ו/או לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

לא זו אף זו, ההחזר בו מדובר, בא לעולם לאחר שאבא ז"ל ביקש מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, הכרה בהחמרת מצבו הרפואי (קרדיולוגי). לצורך בחינת בקשתו, נדרש אבא ז"ל על ידי הרשויות האמורות, להמציא להן אסמכתאות רפואיות, לרבות קבלות בגין התרופות שהוא צורך, וכך עשה. למרבה הצער, הבקשה נדחתה ואולם, רשויות הפיצוי הגרמניות, השיבו לאבא ז"ל החזר כספי בגין קבלות שונות שהמציא להן, לרבות קבלה בגין נסיעה במונית. אבא ז"ל סבר בתמימותו, כי מדובר בהחזר חד-פעמי, שהינו חלק מהליך הדיון בבקשתו להחמרה, שכן הוא לא ידע דבר על דבר זכאותו.

יתרה מכך, אבא ז"ל לא ידע דבר, אף על עובדת קיזוזו של הסכום האמור מכספים ששילמו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה.

לא למותר להדגיש, כי עצם הקיזוז הנ"ל מלמד על מהות ההסכמים שבין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות דהיינו, על כך שעל המשיבה לפטור מכוחם את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

ז. על כל אלה אוסיף ואטען, כי מתגובה שהגישה המשיבה לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה ביום 29/4/10, במסגרת הליך הבקשה לאישור הגשתה של תובענה ייצוגית שם, כאמור (להלן: **"תגובת המשיבה"**), עולה כי במהלך שנת 2006, פנו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה, והודיעו לה כי הן מקזזות מהתשלום השנתי לה, החזר כספי חד-פעמי ששולם על ידן ישירות למר בויטלר ז"ל, בסך של 139.08 יורו.

אין חולק על כך, שעד שנת 2006 ולאחריה, לא זכה אבא ז"ל לקבל החזרים נוספים שכאלה ו/או לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

לא זו אף זו, ההחזר בו מדובר, בא לעולם לאחר שאבא ז"ל ביקש מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, הכרה בהחמרת מצבו הרפואי (קרדיולוגי). לצורך בחינת בקשתו, נדרש מר אבא ז"ל על ידי הרשויות האמורות, להמציא להן אסמכתאות רפואיות, לרבות קבלות בגין התרופות שהוא צורך, וכך עשה. למרבה הצער, הבקשה נדחתה ואולם, רשויות הפיצוי הגרמניות, השיבו לאבא ז"ל החזר כספי בגין קבלות שונות שהמציא להן, לרבות קבלה בגין נסיעה במונית. אבא ז"ל סבר בתמימותו, כי מדובר בהחזר חד-פעמי, שהינו חלק מהליך הדיון בבקשתו להחמרה, שכן הוא לא ידע דבר על דבר זכאותו.

יתרה מכך, אבא ז"ל לא ידע דבר, אף על עובדת קיזוזו של הסכום האמור מכספים ששילמו רשויות הפיצוי הגרמניות למשיבה.

בהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, עצם הקיזוז הנ"ל מלמד על מהות ההסכמים

שבין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות דהיינו, על כך שעל המשיבה לפטור מכוחם את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

עותק מהתגובה הנ"ל מצ"ב, מסומן "14א" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

22. תשלומים עבור שירותי בריאות, בהם נשאו מר בויטלר ז"ל והמבקשת:

א. אטען פעם נוספת, כי במהלך השנים שמאז שנת 1967, נשאו הן מר בויטלר ז"ל והן המבקשת, בעלות שירותי הבריאות, וזאת על אף שהיה על המשיבה לפטור אותם, מכוח ההסכמים שבינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, מהתשלומים האמורים.

ב. ככל שהדבר נוגע למר בויטלר ז"ל, הרי שלאחר שהמבקשת פנתה למשיבה בבקשה לברר את זכויותיה כיורשת שלו, באמצעותי, ובעקבות דין ודברים בין הצדדים, הודיעה המשיבה למבקשת, כי בכוונתה להחזיר למבקשת, סך של 18,134 ₪, וזאת בהתבסס על תחשיב שערכה באשר לצריכת התרופות של מר בויטלר ז"ל.

השתלשלות האירועים בעניין זה, מפורטת בהרחבה לעיל.

לאור הודעתה האמורה של המשיבה, אין ספק כי מר בויטלר ז"ל, נשא בתשלומים עבור שירותי הבריאות, בה בשעה שהיה על המשיבה לפטור אותו מתשלומים אלה, והודעתה זו של המשיבה למבקשת, באשר לכוונתה להחזיר כספים כאמור, אינה אלא בגדר הודאת בעל דין.

ראה עותק מהודעת המשיבה באשר לכוונה האמורה, נספח 12 לתצהירי זה.

ג. בנוסף אטען, כי המשיבה העלתה טענות שונות בכתב התשובה שהגישה ביום 29/4/2010, באשר לצריכת התרופות של מר בויטלר ז"ל ובכללן, טענה ולפיה אינה יכולה להפיק דוח צריכת תרופות ממוחשב, אלא משנת 1998 בלבד ואילך (ס' 19 שם).

על אף האמור, הרי שבידי המבקשת, דוח צריכת תרופות ממוחשב של מר בויטלר ז"ל, שהפיקה המשיבה, שעניינו צריכת התרופות לשנים 1996 ואילך, כמפורט לעיל.

לא למותר להדגיש, שהנתונים בדוח זה אינם מתיישבים עם נתונים בדוחות אחרים שמסרה המשיבה למבקשת. לא זו אף זו, מהדוחות החלקיים הנ"ל עולה במפורש, שהמשיבה גבתה מאת מר בויטלר ז"ל, תשלום עבור שירותי הבריאות.

עוד אטען, כי בידי המשיבה נתונים מלאים ומפורטים באשר לצריכת התרופות על ידי בעלה המנוח, והיא עותרת לבית המשפט הנכבד, להורות למשיבה להמציאם למבקשת.

למען הסר ספק הנני מתכבדת לצרף עותק מהדוחות שמסרה המשיבה בידנו, שעניינם מר בויטלר ז"ל, מסומן "15" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

23. באשר למבקשת אוסיף, כי ככל שהדבר נוגע לתשלומים עבור שירותי בריאות להם היא נזקקה, ובעלותם היא נשאה, למרות שהיה על המשיבה ליידעה באשר לזכאותה ולפטור אותה מתשלומים אלה, הרי שבמהלך כל השנים היא מטופלת בתרופות פסיכיאטריות ובכללן, תרופות נוגדות חרדה ודיכאון, וזאת בשל נכותה הנפשית, שהוכרה על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות ככזו שמקורה ברדיפות הנאצים ועוזריהם ובזוועות שהיו מנת חלקה בשואה.

בין יתר התרופות להן נזקקת המבקשת, נטלה ונטלת המבקשת תרופות פסיכיאטריות נוגדות דיכאון וחרדה ובכללן, בולבידון, BONSERIN, XANAX ו-XANAGIS, כפי שהמשיבה יודעת ידוע היטב.

אשוב ואטען, כי המשיבה מעולם לא יידעה אותה על דבר זכאותה לפטור מתשלום עבור שירותי בריאות, ומאליו אף לא פטרה אותה מתשלום עבור שירותי הבריאות האמורים ובכללם, התרופות הנ"ל.

למען הסר ספק, הנני מתכבדת להפנות את כב' בית המשפט לנספח 12 לתצהירי, ממנו עולה כי המשיבה ידעה על דבר היותה של המבקשת ניצולת שואה זכאית, כמו גם למסמכים הבאים:

א. עותק מקבלות הנוגעות לרכישת התרופות הפסיכיאטריות, שעלה בידנו לאתר מצ"ב, מסומן "16" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

ב. עותק מהוראות רופא הדיור המוגן בו מתגוררת המבקשת, בו מצוי פירוט מלא של התרופות אותן היא נוטלת, ותדירות נטילתן מצ"ב, מסומן "17" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

ג. עותק מאישור רפואי מאת ד"ר ישעיהו שורץ, פסיכותרפיסט, שעניינו דוח טיפולי-תרופתי במבקשת מצ"ב, מסומן "18" ומהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

אוסף ואטען, כי המדובר במדגם מייצג של הוצאותיה של המבקשת, עבור שירותי הבריאות, אותו עלה בידנו לאתר.

24. לאור האמור, ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, אך ברי הוא כי למבקשת קמות באופן אישי, עילות התביעה המפורטות לעיל, בין היתר, מחמת כל אחת ואחת מן העובדות הבאות (בתמצית):

א. המבקשת הינה ניצולת שואה המקבלת רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, וחברה ומבוטחת אצל המשיבה מאז שנת 1946.

ב. המבקשת הינה היורשת של מר בויטלר ז"ל, שקיבל אף הוא רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, כתוצאה מרדיפות הנאצים, והיה בחייו חבר ומבוטח אצל המשיבה מאז שנת 1937.

ג. בהתאם להסכם בין המשיבה לרשויות הפיצוי הגרמניות, היה על המשיבה לפטור את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות, כמפורט לעיל.

ד. המשיבה לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים ובכללם, את מר בויטלר ז"ל ואת המבקשת, על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

ה. כפועל יוצא מן האמור לעיל, מר בויטלר והמבקשת, נשאו במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, בעלות שירותי הבריאות, כאמור.

ו. לאור האמור, ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, עילות התביעה המפורטות בהרחבה לעיל, אשר קמות לניצולי השואה הזכאים, קמות אף למבקשת, וזאת מחמת היותה של המבקשת ניצולת שואה זכאית, וכן מכוח

היותה היורשת של מר בויטלר ז"ל שהיה אף הוא בחייו, ניצול שואה זכאי.

25. על כל אלה אוסיף, בהתאם לעצת יועציי המשפטיים, כי כתוצאה מהתנהלותה של המשיבה, נגרם למר בויטלר ז"ל ולמבקשת (בצוותא), חסרון כי בסך של 170,721 ₪ לפחות, וזאת מכוח הוצאותיהם עבור שירותי הבריאות כמפורט בנספחים 15 ו-16 ומכוח אישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיו הן משלמות למשיבה לפחות 350 יורו לשנה, עבור כל ניצול שואה זכאי (נספח 7 לבקשה זו).

לחילופין, לשם זהירות בלבד, מבלי להודות בדבר ובהתאם לעצת יועציי המשפטיים, ככל שיקבע כי הוראות חוק ביטוח בריאות אינן חלות על תקופת הזמן שקדמה לחקיקתו, הרי שלמר בויטלר ז"ל ולמבקשת (בצוותא), נגרם חסרון הכיס בסך של 63,524.16 ₪ לפחות, וזאת מכוח הוצאותיהם עבור שירותי בריאות כאמור, החל ממועד חקיקתו של חוק ביטוח בריאות, 1/1/1995 ואילך וכמפורט להלן.

ראה לעניין זה פירוט התחשיב שבסעיף 37 לתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, נספח 1 לתצהירי.

26. לסיכום ובהתאם לעצה משפטית שקיבלתי, אטען כי עילות תביעתה האישית של המבקשת, הוכחו באופן לכאורי, ואף למעלה מזה, כדרישת חוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה הייצוגית שאישורה מתבקש, עונה על דרישות החוק האמור, וכי סיכויי הצלחתה של התובענה הייצוגית הנ"ל טובים המא.

27. זהו שמי וזו חתימתי ותוכן תצהירי זה אמת.

קובו יעל
יעל קובו

הנני מאשר בזה כי ביום 21/7/10 הופיעה בפני עורך דין עופר סולומונוב, במשרדי ברח' חסן שוקרי 24, חיפה, גבי יעל קובו שזוהתה על ידי על פי תעודת זהות מס' 052370798, ולאחר שהזהרתיה כי עליה להצהיר את האמת, וכי תהא צפויה לעונשים הקבועים בחוק, אם לא תעשה כן, אישרה את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתמה עליה.

עופר סולומונוב, עו"ד

עופר סולומונוב, עו"ד
חסן שוקרי 24
חיפה 33105
טל' 04-8627819

נספח 1

בעניין:

גאולה בויטלר ת.ז. 0988493
ע"י ב"כ עוה"ד עמנואל סולומונוב
ו/או ורד פוארטי-סולומונוב
ו/או עופר סולומונוב
ו/או גלית סולומונוב-פוגל
ו/או עידו סולומונוב
ו/או גיל מנגר-יונה
מרח' חסן שוקרי 24 חיפה 33105
טל: 04-8627819 פקס: 04-8621257

התובעת

נ ג ד

שירותי בריאות כללית
ע"י ב"כ עוה"ד שאול ברגרזון
ו/או אמיר דולב ו/או יוני פולק ואח'
מדרך מנחם בגין 11, מגדל רוגובין-תדהר
קומה 21, רמת גן, 52681
טל' 03-7556900 פקס. 03-7556909

הנתבעת

מהות התביעה: תביעה כספית, השבה.
סכום תביעת התובעת: לכל הפחות, הסך של 170,721 ₪.
סכום תביעתם של חברי הקבוצה: לכל הפחות, הסך של 748,270,931.9 ₪.

תובענה ייצוגית

1. התובעת מתכבדת להגיש תביעה ייצוגית זו, בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**"), והיא תהא מיוצגת בתובענה ייצוגית זו ע"י באי כוחה עוה"ד עמנואל סולומונוב ו/או ורד פוארטי-סולומונוב ו/או עופר סולומונוב ו/או גלית סולומונוב-פוגל ו/או עידו סולומונוב ו/או גיל מנגר-יונה, אשר כתובתם לצורך מסירת כתבי בי-דין, הינה כמפורט בכותרת התובענה.

רקע כללי:

2. בפתח תובענה ייצוגית זו (להלן: "**התובענה הייצוגית**" או "**התובענה**"), תציין התובעת כי, עניינה של התובענה הינו בעילות תביעה מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 (להלן: "**חוק ביטוח בריאות**") דהיינו, כל עילה שאיננה עילה בנזיקין, וזאת מכוחו של סעיף 54 (ב) לחוק ביטוח בריאות, שזו לשונו:

"(ב) לבית הדין לעבודה תהיה סמכות ייחודית לדון בכל תובענה למעט תביעת נזיקין, שבין מבוטח או מי שהוא טוען שהוא מבוטח לבין שר הבריאות, המנהל, המוסד, קופת חולים, נותן שירותים לפי חוק זה, או הועדה שהוקמה לפי סעיף 3א, או שבין המוסד לבין קופת חולים או לבין מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בריאות."

יצוין כי בהתאם להחלטת כב' בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 23/5/10, העילות שמכות חוק ביטוח בריאות ממלכתי, הינן בסמכותו של כב' בית הדין לעבודה.

לא למותר להוסיף ולציין, כי במקביל להגשת תובענה זו, הגישה התובעת, בקשה מתאימה לאישור תובענה ייצוגית, לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה, שעניינה עילות שאינן מכוחו של חוק ביטוח בריאות.

בנוסף יצוין, כי ככל שכב' בית המשפט המחוזי בחיפה יחייב את התובעת בתשלום הסכום הנתבע בתובענה הייצוגית שאישורה מתבקש בפניו, או בחלקו, תעשה התובעת לקיזוז מהסכום הנתבע בתובענה הייצוגית.

עותק מהחלטתו של כב' בית המשפט המחוזי מיום 23/5/10 מצ"ב, מסומן "1" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

3. התובעת תקדים ותטען, כי קבוצת בני האדם, לצורך התובענה הייצוגית, הינה ניצולי שואה המקבלים רנטה וחברים ומבוטחים אצל התובעת, אשר זכאים לפטור מתשלום עבור טיפולים רפואיים, תרופתיים ואגרות שונות, בגין מחלות שהוכרו להם עקב רדיפת הנאצים ועוזריהם (להלן: "שירותי הבריאות"), ויורשיהם של ניצולי שואה שכאלה, שהלכו לעולמם (להלן: "ניצולי השואה הזכאים").

4. א. התובעת הינה ניצלות שואה, המקבלת רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות (BEG) (להלן: "רשויות הפיצוי הגרמניות") וזאת בגין נזקי בריאות שמקורם ברדיפת הנאצים ועוזריהם ובזוועות השואה, כאמור (להלן: "הרנטה").

על מקצת מהזוועות להם נחשפה התובעת, בעטיין לקתה בנזקי בריאות קשים, יעיד קטע קצר מזיכרונותיה, שהועלו על הכתב וחובקים כ-90 עמודים, כדלקמן:

"...ואנחנו בפנים, בתוך הקרונות. סוגרים עלינו את הסורגים הכבדים. בקרון שלנו יש לפחות חמישים בני אדם, אין אפשרות לשבת, אין אפשרות לזוז, אין אפשרות לעמידה איתנה. הקרון מלוכלך, ריח רע עולה ממנו, הדלת נעולה, והחלון היחיד הוא מין אשנב קטן, בגובה, אשר גם הוא סגור בסורגי ברזל. האנשים בקרון, כאן יחד איתי מבוהלים כולם עד מוות. הייאוש ניבט מעיניהם, איש לא ניסה אפילו להתנגד לכל המהלך המטורף שהיה בתחנת הרכבת. גם אני הייתי מפוחדת כמו כולם. גם אני עליתי לקרון מרוב פחד. כמו כולם. וכעת הרכבת מתחילה לזוז והיא נוסעת, נוסעת... הם לוקחים אותנו אל העתיד השחור..."

לאחר מסע ארוך ומפרך הגענו למחנה הרעבה ...

הגרמנים מטילים מכסות לעבודת פרך... קבעו שאני אצא. נודע לי, שהעבודה שם היא הוצאת כבול ממעמקי האדמה בכוח אדם בלבד. סיפרו שמעטים הגברים שמסוגלים לעמוד במאמץ הגופני הקשה הזה. רובם נופלים אחרי מספר ימים ואז קוברים אותם במקום או שולחים אותם למקום ממנו הגיעו חזרה לקבורה. ישנם גם מקרים שאת החולים קוברים בחיים.

באים לקחת אותי... ואני ילדה קטנה. אני שותקת, אני הולכת. אין לי מה להפסיד בעולם הזה אני הולכת לא אכפת לי כלום... העבודה איננה. ברחתי. חמקתי מהשומרים ועליתי על הקרון שלקח את המתים חזרה "הביתה" למחנה ההרעבה... הסתתרתי, באו לחפש אותי, תפסו אותי בעורף, הרימו אותי וגירו

אותי לאיזה מגרש ריק ואז אני שומעת את קולו של מפקד המשטרה היהודית שלנו, כשהוא צורח "עשרים וחמש!" ומי שלא יודע את פרוש המילה הזו, שידע:

עשרים וחמש מלקות בשוט כלבים על העור הערום!

עשרים וחמש פעמים, בשצף קצף הם מכים, ללא רחם, מכות רצח של ממש!

לא פעם ראיתי, כיצד מכים אדם עד כלות נשמתו העלובה. לא שהיה איכפת לי למות, אבל לא בסבל איום כל כך, לא על ידי מכות איומות כאלה.

האם זה הסוף שלי?

ניסיתי להתפלל, אבל כבר מפשיטים אותי... האדם שניגש אלי והשוט בידיו הוא יהודי. אני מכירה אותו. הוא מרים את השוט... איזה כאב צורב!

אני כולי מתכווצת. ואז עוד מכה ועוד מכה ועוד ועוד...

צלקות השוט על גבי יישארו לעולם ואת פניו של המכה היהודי לא אשכח."

ב. התובעת חברה ומבוטחת בנתבעת מאז שנת 1946.

בנוסף לאמור, התובעת הינה אלמנתו והיורשת מכוח צוואתו של מר שמעון בויטלר ז"ל ת.ז. מס' 002686962, ניצול רדיפות הנאצים ועוזריהם שקיבל בחייו רנטה, ואשר היה אף הוא חבר ומבוטח בנתבעת מאז שנת 1937 (להלן: "מר בויטלר ז"ל").

מר בויטלר ז"ל, הלך לעולמו ביום 7/7/2008.

עותק מאישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות באשר להיות התובעת ניצולת שואה הזכאית לרנטה, כמו גם עותק מאישור משרד האוצר - הלשכה לענייני פיצויים אישיים מחו"ל באשר למר בויטלר ז"ל ומצו ירושה בעניין עיזבוננו של מר בויטלר ז"ל מצ"ב, מסומן "2"-4" בהתאמה, ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

5. במהלך שנת 2008 נודע לתובעת בדרך אקראי (כתבה עיתונאית), כי רשויות הפיצוי הגרמניות חתמו על שורה של הסכמים עם הנתבעת, במסגרתם קיבלה מהן הנתבעת מדי שנה, סכום שנתי בסך של מיליוני שקלים חדשים, וזאת מאז שנת 1967, בכפוף להתחייבותה לשאת בעלויות שירותי הבריאות בניצולי השואה הזכאים דהיינו, לפטור את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותים אלה.

6. התובעת תטען, כי הנתבעת מעולם לא מסרה למר בויטלר ז"ל ואו לתובעת דבר וחצי דבר, באשר לזכאותם של השניים לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, בגין המחלות והנכויות שהוכרו אצלם על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, שהינן תולדת רדיפות הנאצים ועוזריהם. זאת ועוד, עד לשנת 2008, לא טרחה הנתבעת ליידע את ניצולי השואה הזכאים מבין מבוטחיה, על דבר זכאותם.

לא למותר להדגיש, כי במהלך כל שנות חברותם בנתבעת, שילמו מר בויטלר ז"ל והתובעת, תשלומים שונים עבור שירותי הבריאות ועל כך עוד יורחב בהמשך.

לעניין זה תציין התובעת שוב, כי על דבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל ושלה לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, נודע לה באקראי, במהלך שנת 2008.

7. בסמוך לאחר שנודע לתובעת על דבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל ושלה, פנתה התובעת לנתבעת וביקשה אותה, בין היתר, להמציא לעיונה עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, בהם מוסדרות זכויותיהם למימון שירותי הבריאות.

ויודגש, ההסכמים האמורים הינם בגדר הסכמים לטובת צד שלישי, ניצולי השואה הזכאים.

למרבה הצער, עד למועד הגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית זו, עומדת הנתבעת בסירובה להמציא לתובעת עותק מההסכמים האמורים.

עותק מפניית בא כוח התובעת לנתבעת ומתשובת ב"כ הנתבעת מצ"ב, מסומן "5" ו-"6" בהתאמה, ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

8. התובעת תטען כי למיטב ידיעתה, בשנת 2007, בוטחו אצל הנתבעת כ-9,815 ניצולי שואה זכאים.

בנוסף ולמיטב ידיעתה של התובעת, באותה השנה פטרה הנתבעת רק כ-11% מניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

זאת ועוד, מנתונים שמסרו רשויות הפיצוי הגרמניות לגבי מטילדה טוקר, אלמנתו של מר מרקוס טוקר ז"ל, ניצול שואה שהיה זכאי בחייו לרנטה, עולה, כי בשנת 2008 הן שילמו לנתבעת עבור כל אחד מניצולי השואה הזכאים, סך של 350 יורו דהיינו, ולאור האמור, באותה השנה הן שילמו לנתבעת סך של 3,435,250 יורו לפחות, אשר שווים בשקלים חדשים נכון ל-2/1/2008, הסתכם בסך של 19,484,050 ₪.

מנתונים אלה עולה כי מכלל הכספים ששולמו לנתבעת, עשתה הנתבעת שימוש ב-11%, בהתאם למספר הניצולים שפטרה, בעוד שאין זה ברור מה נעשה ביתרה, המסתכמת נכון לאותה השנה בסך של 17,340,804 ₪ לפחות.

לעניין הנתונים שמסרו רשויות הפיצוי הגרמניות לגבי טוקר, ראה עותק ממכתבן לגבי טוקר, כמו גם עותק מאישור רשויות הפיצוי הגרמניות באשר לזכאותו של מר טוקר ז"ל לרנטה ותצהירה של גבי סלי טוקר ביתם של מר טוקר ז"ל וגבי מטילדה טוקר מצ"ב, מסומן "7" ו-"9" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

9. התובעת תטען עוד, כי מעשיה ו/או מחדליה אלה של הנתבעת, מתמשכים מאז שנת 1967, **מזה כ-43 שנה**, כשבכל אותה התקופה, הנתבעת פוטרת רק חלק מזערי מניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות. התובעת תטען, כי אינה יודעת מה עשתה ועושה הנתבעת ביתרת הכספים.

לא זו אף זו, הדעת נותנת כי בשנים קודמות, עלה מספר ניצולי השואה הזכאים, החברים ומבוטחים בנתבעת, על מספרם כיום דהיינו, הנתבעת זכתה לקבל בעבר מאת רשויות הפיצוי בגרמניה, סכומי כסף שנתיים העולים על הסך אותו קיבלה בשנת 2008. למרבה הצער, חלק מאותם ניצולי שואה זכאים, אשר היו חברים ומבוטחים בנתבעת, כדוגמת מר בויטלר ז"ל, הלכו לעולמם מבלי לדעת על דבר זכאותם למימון שירותי הבריאות, כאמור, וכיום נותרו רק יורשיהם, שהינם חלק מהקבוצה שבשמה מתבקש אישור התובענה הייצוגית, כאמור.

התובעת תשוב ותטען, כי הנתבעת מסרבת בתוקף להמציא לעיונה עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיכך, הנתונים המהותיים באשר להיקף הסכומים ששילמו אותן הרשויות לנתבעת במהלך כל אותן השנים, מצויים בידיעתה של הנתבעת בלבד, על המשתמע.

עוד תוסיף התובעת ותטען, כי הינה זכאית לקבל עותק מהסכמים אלה, והיא עותרת לבית הדין הנכבד בבקשה להורות לנתבעת להמציאו לה.

10. התובעת תטען אף בזו הפעם, כי במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, לא טרחה הנתבעת לפנות לניצולי השואה הזכאים ו/או לעשות לאיתורם של ניצולים אלה ו/או לא עשתה די בכדי לאתרם, וליידע אותם בדבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

11. בסמוך לאחר הכתבה הנזכרת בסעיף 4 לעיל, פנתה התובעת לנתבעת וביקשה לברר את דבר זכאותה כיורשת של מר בויטלר ז"ל. בתחילה השיבה הנתבעת לתובעת, כי אין היא זכאית לדבר.

למרות האמור, ולאחר שהתובעת שבה ופנתה לנתבעת, שלחה לה הנתבעת שיק באמצעות הדואר, על סך של 7,182.11 ₪, כשאין בצידו פירוט כמתחייב, באשר לאופן חישובו של סכום ההחזר הנקוב בו.

התובעת פנתה לנתבעת וביקשה לקבל פירוט מלא של החישוב האמור, כמו גם את ההסכמים בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, מכוחם קמה לה הזכאות האמורה.

עותק ממכתבה של התובעת מיום 4/11/2008 לנתבעת בעניין זה ומתשובת הנתבעת מיום 19/11/2008 לתובעת מצ"ב, מסומן "10" ו-"11" בהתאמה ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

12. לאחר דין ודברים בינה לבין הנתבעת, במהלכו סירבה הנתבעת להמציא לה עותק מההסכמים בינה ובין רשויות הפיצוי הגרמניות כאמור, הודיעה הנתבעת לתובעת, כי החליטה להשיב לעיזבונה של מר בויטלר ז"ל, סך נוסף המשלים לסך כולל של 18,184.37 ₪ בלבד, על בסיס פירוט כללי באשר לתשלומים ששילם לכאורה מר בויטלר ז"ל עבור שירותי הבריאות, משנת 1967 ואילך.

ברי אפוא, כי בעצם הודעתה זו של הנתבעת לתובעת, הכירה הנתבעת בזכותה של התובעת, ולו מטעם זה ראוייה תובענה זו להתקבל.

הודעתה זו של הנתבעת נדחתה על ידי התובעת, בין השאר מחמת כך שהנתבעת אינה נוהגת בשקיפות כמתחייב בנסיבות העניין כלומר, אינה ממציאה את ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, שהינם הסכמים לטובת ניצולי השואה הזכאים, בהם מפורטות זכויותיהם של אותם ניצולי שואה, לעיונה של התובעת.

לא למותר לציין, כי התובעת שומרת על זכותה לתקן תובענה זו, עם קבלת ההסכמים האמורים לעיונה.

עותק ממכתבה של הנתבעת לגבי יעל קובו, ביתה של התובעת, מצ"ב, מסומן "12" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

עילות התובענה הייצוגית:

13. התובעת תטען כי מעשיה ו/או מחדליה של הנתבעת כלפי ניצולי השואה הזכאים, מקימים לניצולי השואה הזכאים עילות תביעה, הנובעות משאלות מהותיות של עובדה ו/או משפט, המשותפות לניצולי השואה הזכאים, בין היתר, בגין כל אלה:

א. גבית כספים שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים, עבור שירותי הבריאות (להלן: **"גבית כספים שלא כדין"**).

ב. עשיית עושר ולא במשפט על חשבונם של ניצולי השואה הזכאים (להלן: "עשיית עושר ולא במשפט").

ג. הפרת חובת השליחות החלה עליה (להלן: "הפרת חובת השליחות").

ד. הפרת חובת הנאמנות החלה עליה (להלן: "הפרת חובת הנאמנות").

ה. הפרת חובותיה על פי דיני החוזים (להלן: "הפרת חבות שמכוח דיני החוזים").

התובעת תוסיף ותטען, כי עילות התביעה הנ"ל נוגעות לפרק הזמן שמשנת 1967 ואילך ולחילופין, לשם זהירות בלבד ומבלי להודות בדבר, הרי שיקבע כי חוק ביטוח בריאות אינו חל על אירועים שאירעו במהלך התקופה שקדמה לחקיקתו, אזי נוגעות העילות האמורות לתקופת הזמן שממועד חקיקתו של חוק ביטוח בריאות, 1/1/1995, ואילך.

עילות התובענה הייצוגית תפורטנה בהרחבה להלן.

14. גביית כספים שלא כדין:

א. התובעת תטען, כי למיטב ידיעתה, בין הנתבעת לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, נחתמו מאז שנת 1967, שורה של הסכמים מכוחם היה על הנתבעת, לפטור את ניצולי השואה הזכאים מאותה השנה ואילך, מתשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

כך למשל, ובהתאם לאישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות, בשנת 2008, שילמו רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת, סך של 350 יורו עבור כל אחד ואחד מניצולי השואה הזכאים, לשם מימון שירותי הבריאות, כמפורט בנספח 7 לבקשה זו.

ב. על אף ההסכמים האמורים, ועל אף הכספים הרבים ששילמו מכוחם רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת, עשתה הנתבעת לגבייתם של כספים מאת ניצולי השואה הזכאים, עבור שירותי הבריאות.

התובעת תשוב ותטען, כי הנתבעת לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים, על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

ג. התובעת תטען, כי משעשתה הנתבעת במהלך השנים מחד, לגביית כספים מאת ניצולי השואה הזכאים עבור שירותי הבריאות ומאידך, קיבלה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות כספים שיועדו למימוןם של אותם השירותים, אזי אך ברי הוא כי הנתבעת גבתה כספים שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים.

התובעת תוסיף ותטען, כי על הנתבעת להשיב לניצולי השואה הזכאים את הכספים אותם גבתה שלא כדין, בין אם גבתה הכספים מחמת טעות ובין אם לאו.

ד. לעניין הכספים אותם גבתה הנתבעת שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים, תשוב ותטען התובעת, בין השאר, כי ההסכמים בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, הינם הסכמים לטובת אדם שלישי, הם ניצולי השואה הזכאים.

פועל יוצא מכך הוא, כי הנתבעת גבתה את הכספים האמורים, כל זאת בשעה שהיה עליה לפטור את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

בהתאם לסעיף 34 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ניצולי השואה הזכאים, הינם בגדר "מוטב" בהסכמים שבין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, וכמוטב, יש להם את הזכות לעמוד על קיום התחייבותה של הנתבעת ובכלל זה, להחזיר כל אותם הכספים שגבתה הנתבעת שלא כדין, כאמור.

15. חוק ביטוח בריאות ממלכתי:

התובעת תטען כי בהתנהלותה של הנתבעת כמפורט בבקשה זו, הפרה הנתבעת את הוראותיו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ובכללן:

א. הוראות סעיף 13 לאותו החוק, שכותרתו "מקורות המימון" ולפיו:

"13..."

(ב)(2) קופת חולים רשאית לממן מתן שירותי בריאות גם ממקורות נוספים על המפורטים בסעיף קטן (א)."

יאמר כבר כאן ועתה, מקורות נוספים משמעים, לרבות הכספים ששולמו במהלך השנים על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, ככל שהדבר נוגע לניצולי השואה הזכאים.

התובעת תשוב ותטען, כי במסגרת ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, היה על הנתבעת לממן את שירותי הבריאות, וזאת מתוך אותם הכספים ששולמו לה במהלך כל השנים, על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות.

התובעת תוסיף ותטען, כי משלא עשתה כן הנתבעת, הפרה הנתבעת בין היתר, את הוראות החוק הנ"ל, אשר התירו לה לממן שירותי בריאות לניצולי השואה הזכאים ממקורות נוספים, כאמור.

ב. הוראות סעיף 15 לאותו החוק ולפיהן:

"(ד) קופת-חולים או נותן שירותים יגבו ישירות את התשלום ממזיק או ממבטחו או מכל אדם אחר כאמור בסעיף 22, וכן את התשלומים לפי סעיפים 7 ו-8."

ובמצטרף אליהן, הוראות סעיף 22 לחוק הנ"ל שכותרתו "הטבת נזק", שזו לשונן:

"22. קופת חולים או נותן שירותים, שנתנו שירותי בריאות למי שחלה או למי שנפגע ממזיק זכאים להיפרע את הטבת הנזק מהמזיק או ממבטחו או מכל אדם אחר, בשל חבותם לפי כל דין או לפי כל חוזה ביטוח, בסכום

ההוצאות אשר הוציאו בפועל למתן שירותי הבריאות למי שנפגע או שחלה כאמור. לענין סעיף זה ולענין חוק לתיקון דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964, "מזיק" – למעט קופת חולים או נותן שירותים.

התובעת תטען כי בעוד שהנתבעת עושה לכאורה ומזה שנים, להיפרע מאת המזיק קרי, רשויות הפיצוי הגרמניות, הרי שככל שמדובר בניצולי השואה הזכאים, הנתבעת כמעט ולא עשתה שימוש בכספים שקיבלה מהרשויות הנ"ל לטובת הניזוק – ניצולי השואה הזכאים. למרבה צער, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, **גבתה הנתבעת מניצולי השואה הזכאים תשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.**

על זכותם של ניזוקים כדוגמת ניצולי השואה הזכאים, לקבל שירותי בריאות חינוס אין כסף, ולעומת זאת, על חובתה של הנתבעת להיפרע מאת המזיק ובעניינו, להיפרע מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, כל זאת מכוח חוק ביטוח בריאות, ראה גם ע"א 5557/95, 6881/95, **סהר חברה לביטוח בע"מ נ' דוד אלחדד ואח', פ"ד נא(2), 724.**

16. חוק הנאמנות, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק הנאמנות"):

התובעת תקדים ותטען, כי הנאמנות בה עסקין, מקורה בהסכמים שבין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, אותם מסרבת הנתבעת להמציא לעיונה של התובעת. לחילופין, לשם זהירות בלבד, תטען התובעת, כי לכל הפחות, עניין לנו ב"נאמנות משתמעת", שמקורה בין היתר, בכוונת הצדדים להסכמים האמורים.

על חובת הנאמנות של הנתבעת לניצולי השואה הזכאים, מתכבדת התובעת להרחיב להלן.

א. היווצרה של נאמנות:

התובעת תוסיף ותטען, כי הלכה היא וכך פוסקין, שרשימת הדרכים המנויות בסעיף 2 לחוק הנאמנות, על פיהן נוצרת נאמנות, אינה בגדר רשימה סגורה, ולעניין זה יפים דבריו של כב' השופט י' טירקל בע"א 5717/95, **וינשטיין נ' פוקס, פ"ד נד(5), עמ' 792:**

"ביסוד מוסד הנאמנות עומדת חובתו של הנאמן להחזיק בנכס או לפעול בו לטובת הנהל. מדובר במוסד משפטי ובחובה שיש לה תוקף משפטי, שניתן לאכוף אותה. הדבר משתמע, בין היתר, ממכלול הוראות החוק שעניינן החובות, הסמכויות והאחריות של הנאמן (אינני מחווה דעה על מצב של "נאמנות מוסרית", כאשר חובתו של הנאמן היא מוסרית ולא משפטית). לפיכך, אם קיימות זיקה לנכס וחובה של נאמן הרי שקיימת נאמנות, תהא אשר תהא הדרך שבה נוצרה. הדרכים שעל-פיהן נוצרת נאמנות לפי סעיף 2 לחוק אינן אלא דרכים אופייניות כדי ליצור אותה, אולם אין בפירוט זה כדי לשלול דרכים אחרות – כגון יצירת נאמנות על-ידי צו של בית-המשפט – וודאי שאין בפירוט כדי לפסול נאמנות שנוצרה בדרך אחרת. גישה זאת רצויה משום שהיא פורסת את מצודת הוראותיו של החוק גם על נאמנויות שלא נוצרו על-פי אחת מן הדרכים שבסעיף 2 לחוק. ביטוי לגישה ה"מרחיבה", שאינה כוללת את הנאמנות בדל"ת אמותיו של סעיף 2 לחוק, ניתן בפסק-הדין בע"א 3829/91 וואלס נ' גת [1]. כך נאמר גם

בספרו של המלומד ש' כרם:

"הגדרת הנאמנות בסעיף 1 לחוק אינה מתייחסת לדרך יצירתה של זיקת נאמנות, שכן מטרתה לחול על כל זיקה משפטית התואמת את תנאי ההגדרה – תהיה דרך יצירתה אשר תהיה; כלומר: אין דרך פורמלית מסוימת ליצור נאמנויות. סעיף 2 לחוק מפרט תבניות נאמנות שההגדרה אמורה לחול עליהן. אולם אין זה בהכרח פירוט ממצה" (ש' כרם חוק הנאמנות, תשל"ט 1979- [16], בעמ' 95)."
(שם עמ' 804-803) (הדגשה שלי ע.ס.).

- ב. התובעת תוסיף ותטען כי הלכה למעשה, אמורה הנתבעת להחזיק בכספים ששילמו לה רשויות הפיצוי הגרמניות במהלך השנים ובפירותיהם, בנאמנות עבור רשויות הפיצוי הגרמניות ו/או ניצולי השואה הזכאים, כל זאת תוך שחלה עליה החובה, לעשות שימוש באותם הכספים לטובת ניצולי השואה הזכאים בלבד דהיינו, לשם מימון שירותי הבריאות.
- ג. התובעת תטען, בנוסף ולחילופין, כי במסגרת התקשרותה עם רשויות הפיצוי הגרמניות בהסכמים האמורים, היה על הנתבעת לייצג בנאמנות את ניצולי השואה הזכאים ולשמור על האינטרסים שלהם.
- ד. בפועל, לאור העובדה שהנתבעת קיבלה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות כספים רבים לשם מימון שירותי הבריאות, אולם לא פטרה את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותי בריאות, הפרה הנתבעת את הוראות חוק הנאמנות, לרבות:
  - 1.ד. הוראות סעיף 1 לחוק הנאמנות, הקובעות כי:

"נאמנות היא זיקה לנכס שעל פיה חייב נאמן להחזיק או לפעול בו לטובת נהנה או למטרה אחרת."

התובעת תטען, ה"נכס" בו עסקינן, הינם כל אותם כספים ששילמו ומשלמות רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת, אשר יועדו לפטור את ניצולי השואה הזכאים מתשלום עבור שירותי הבריאות.

באשר לדרישת "זיקה", נפסק לא אחת כי:

"הנאמנות נוצרת, כאמור, בהתקיים 'זיקה לנכס' - היא יחס משפטי המאפשר לנאמן להחזיק בנכס או לפעול בו לצורך מילוי חובותיו. מטרתה של הזיקה היא להקנות לנאמן שליטה בנכס הנאמנות. חוק הנאמנות אינו מגביל את טיבן של הזיקות האפשריות לנכס. קיימות שתי דרכים עיקריות להקניית שליטה בנכס לצורך פעולות הנאמן: הקניית בעלות בנכס לנאמן ומתן הרשאה לפעול בנכס." (ראה הפ (ת"א) 548/06, יגאל ארנון נ' שלמה פיוטרקובסקי, עמ' 22 (פורסם במאגר "נבו")) (הדגשה שלי ע.ס.).

לעניין הזיקה לנכס, תטען התובעת, כי בהתאם להסכמים בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, העניקו רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת "זיקה בנכס", הם הכספים ששולמו על ידן לנתבעת, וזאת על מנת

שהנתבעת תפעל בהם לצורך מילוי חובותיה כנאמן דהיינו, כיסוי מלוא עלותם של שירותי הבריאות.

ד.2. הוראות סעיף 3 לחוק הנאמנות, הקובעות כי :

- "(א) פירותיהם ותמורותיהם של נכסי הנאמנות יהיו אף הם לנכסי הנאמנות.
 (ב) אין לרדת לנכסי הנאמנות אלא בשל חובות המוטלים עליהם או הנובעים מפעולות הנאמנות.
 (ג) הנאמן חייב להחזיק את נכסי הנאמנות בנפרד מנכסים אחרים או בדרך המאפשרת להבחין ביניהם."

ד.3. הוראות סעיף 7 לחוק הנאמנות, שזו לשונו :

- "(א) הנאמן חייב לנהל חשבונות בכל עניני הנאמנות.
 (ב) הנאמן חייב לתת לנהנים דין וחשבון על עניני הנאמנות אחת לשנה ובגמר כהונתו, ולמסור להם ידיעות נוספות לפי דרישתם הסבירה."

לעניין זה מן הראוי לשוב ולציין, כי הנתבעת לא טרחה ליידע את ניצולי השואה הזכאים באשר לכספי רשויות הפיצוי הגרמניות המופקדים אצלה, וזכאותם לפטור מתשלום עבור הטיפולים הרפואיים, על המשתמע מכך.

לא זו אף זו, הנתבעת מסרבת, להמציא לידי התובעת עותק מההסכמים בינה ובין רשויות הפיצוי הגרמניות, כאמור.

ד.4. הוראות סעיף 10 לחוק הנאמנות, כדלקמן :

- "(א) נאמן חייב לשמור על נכסי הנאמנות, לנהלם ולפתחם ולפעול להשגת מטרות הנאמנות, ומוסמך הוא לעשות כל הדרוש למילוי תפקידיו.
 (ב) במילוי תפקידיו חייב הנאמן לנהוג באמונה ובשקידה כפי שאדם סביר היה נוהג באותן נסיבות.
 (ג) נאמן של כמה נאמנויות לא יפעל בפעולה שביניהן.
 (ד) נאמן אינו רשאי לאצול מתפקידיו לזולתו ; אין בכך כדי למנוע העסקת אדם כדרוש למטרות הנאמנות." (הדגשה שלי ע.ס.)

ד.5. הוראות סעיף 13 לחוק הנאמנות, שכותרתו "איסור טובת הנאה" ולפיו :

- "(א) נאמן לא ירכוש לעצמו או לקרובו נכס מנכסי הנאמנות או כל זכות בו, לא יפיק לעצמו או לקרובו טובת הנאה אחרת מנכסי הנאמנות או מפעולותיה, ולא יעשה דבר שיש בו סתירה בין טובת הנאמנות לבין טובתו שלו או

של קרובו.

(ב) "קרוב" של נאמן, לענין סעיף זה –

- (1) בן זוגו;
- (2) הורה, הורה-הורה, צאצא, אח או אחות של הנאמן או של בן זוגו;
- (3) בן זוג של אחד המנויים בפסקה (2);
- (4) שותף של נאמן או של אחד המנויים בפסקאות (1) עד (3);
- (5) תאגיד שבהונו, ברווחיו או בשליטתו יש לנאמן או למנויים בפסקאות (1) עד (3) חלק העולה על 5%." (הדגשה שלי ע.ס.).

התובעת תטען, כי מחד, אין בידה מידע באשר לשימוש אותו עשתה הנתבעת בכספים אולם מאידך, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, לא פטרה הנתבעת את רוב רובם של ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות, וזאת למרות הכספים ששולמו לה על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות.

ד.6. על כל אלה תוסיף התובעת ותטען, כי בהתאם לסעיף 12 לחוק הנאמנות, אחראי הנאמן לנזק שנגרם לנכסי הנאמנות ו/או הנהנים עקב הפרת חובתו כנאמן.

לא למותר לציין כי סעיף 15 לחוק הנאמנות קובע בנוסף לאמור לעיל, כי "ריווח שהפיק נאמן שלא כדין עקב הנאמנות, דינו כחלק מנכסי הנאמנות."

17. עשיית עושר ולא במשפט:

התובעת תטען כי במעשיה ו/או מחדליה המפורטים בבקשה זו, עשתה הנתבעת עושר ולא במשפט על חשבונם של ניצולי השואה הזכאים, כשהשתמשה בכספים (וככל שהשתמשה) ששילמו לה רשויות הפיצוי הגרמניות שלא לצורך מימון שירותי הבריאות, וזאת בניגוד מוחלט להוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט").

כאן המקום לציין, כי בהתאם לסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, הנושא את הכותרת "חובת השבה":

- (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה – לשלם לו את שוויה.
- (ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך אחרת."

התובעת תטען כי בנסיבות המפורטות בבקשה זו דהיינו, מקום בו ניצולי השואה הזכאים שילמו לנתבעת עבור שירותי הבריאות אותם היה על הנתבעת להעניק להם חינם אין כסף, קמה לניצולי השואה הזכאים עילת תביעה על פי חוק עשיית עושר ולא במשפט שכן, הנתבעת זכתה לקבל מאת ניצולי השואה הזכאים, כספים לא לה, אותם עליה להשיב.

התובעת תוסיף ותטען, כי באשר לעקרון ההשבה מקום בו נעשה עושר ולא במשפט ולטעמים לחיוב בהשבה, נפסק כי:

"על השופט לפרש את הוראת המחוקק על-פי תכלית החקיקה. התכלית היא, בין השאר, מניעת התעשרות שלא כדין, ועל רקע תכלית זו יש לפרש את הוראתו הכללית של המחוקק. ביסוד תכלית זו עומדת התפיסה, שלה נתן ביטוי הלורד מנספילד (mansfield) בפרשת [47] moses, לפיה יש להורות על השבה, מקום שתחושת המצפון והיושר (ex aequo et bono) מחייבת השבה. "יושר" זה אינו "יושר" טכני. הוא אף אינו עניין סובייקטיבי של השופט. "לא רגש הצדק של השופט האינדיווידואלי קובע אלו הן נסיבות המחייבות השבה על-פי כללי היושר... " (הנשיא זוסמן בע"א 827/76 [3], בעמ' 157), ואין אנו תלויים במה שמ"מ הנשיא השופט זוסמן כינה "צדק פרטיזני", של שופט אינדיבידואלי" (ע"א 280/73 [2], בעמ' 603). אמת המבחן המדריכה אותנו היא תחושת הצדק וההגינות של הציבור הנאור בישראל (ראה ע"א 461/62 [43]). במתן תוכן לעיקרון הכללי, יש להתחשב במסכת רחבה של שיקולים. עמד על כך פרופסור פרידמן, בספרו הנ"ל בעמ' 46:

"השיקולים בהחלת העקרון הכללי כוללים את עצמת זכותו של התובע, את אופי הפגיעה באינטרס שלו, את התנהגות הצדדים ואת טיב הפעילות שמכוחה זכה הנתבע ברווח".

(ראה דנ 20/82, אדרס חמרי בנין בע"מ נ' הרלו אנד גונ'ס ג.מ.ב.ה, פ"ד מב(1), 221, עמ' 273) (הדגשה שלי ע.ס.).

18. חוק השליחות, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק השליחות"):

התובעת תטען כי יש לראות בנתבעת בין היתר, כשלוחה של ניצולי השואה הזכאים ככל שהדבר נוגע להסדרים אליהם הגיעה עם רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיהם, רשויות אלה משלמות לה כספים שאמורים היו לשמש אותה למימון שירותי הבריאות, כאמור.

לעניין זה תטען התובעת כי סעיף 8 לחוק השליחות, קובע בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים כי:

"קבל אדם עליו להיות שלוח, חייב הוא לנהוג כלפי השולח בנאמנות ולפעול בהתאם להוראותיו; ובאין כוונה אחרת משתמעת ממהות השליחות או מתנאיה יחולו עליו חובות אלו:

- (1) יגלה לשולח כל ידיעה וימסור לו כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות ויתן לו דין וחשבון על פעולותיו;
- (2) לא יהא שלוח של שליחים שונים לנושא שליחות אחד שלא על דעת שולחיו;
- (3) לא יעשה פעולת שליחות עם עצמו;
- (4) לא יקבל מכל אדם טובת הנאה או הבטחה לטובת הנאה בקשר לנושא השליחות שלא בהסכמתו של השולח;
- (5) לא ישתמש לרעת השולח בידיעות או במסמכים שבאו לידי עקב השליחות, ובדרך כלל יימנע מכל דבר שיש בו ניגוד בין טובת השולח ובין טובתו שלו או של אדם אחר."

סעיף 9 לחוק השליחות מוסיף וקובע בין היתר כי:

"(א) הפר השלוח אחת החובות המוטלות עליו לפי סעיף 8, זכאי השולח לתרופות הניתנות בשל הפרת חוזה."

סעיף 10 לאותו החוק, מבהיר כי:

"(א) כל נכס שבא לידי השלוח עקב השליחות מוחזק בידו כנאמן של השולח; והוא, אף אם לא גילה השלוח לצד השלישי את קיומה של השליחות או את זהותו של השולח.

(ב) השולח זכאי לכל ריווח או טובת הנאה שבאו לשלוח בקשר לנושא השליחות."

התובעת תטען, כי לעניין החובות המוטלות על השלוח, ביחסים שבינו לבין השולח ובכלל, נפסק בין היתר כי:

"חובתו המרכזית של השלוח כלפי שולחו כפי שהיא משתקפת מחוק השליחות הינה חובת הנאמנות (סעיף 8 לאותו חוק). לפיה על השלוח לפעול בהגינות ובנאמנות, עליו להשתחרר מכל אינטרס אישי תוך העדפה מלאה של אינטרס השולח, כן עליו להימנע מניצול כוח השליחות שבידו לרעה.

ייאמר, כי עצם יצירת השליחות פותחת בפני השלוח שדה נרחב לניצול לרעה ומעניק לו כלי לפגיעה קשה בשולח. בעניין זה ראה ספרו של א' פרוקצ'ה דיני חברות חדשים לישראל [12], בעמ' 338:

"כאשר ראובן נותן לשמעון כוח וסמכות לנהל עבורו את עסקיו ורכושו, כשלוח, כנאמן, כשותף... שמעון עלול להיתפס לייצרו הטבעי של כל בן-תמותה ולהעדיף את האינטרסים האישיים שלו על פני האינטרסים של שולחו ראובן".

על חובת הנאמנות נאמר מפיו של כבוד השופט מ' חשין בע"א 4092/90

מיטלברג נ' נייגר [4], בעמ' 553-554:

"שליחות נבנית על נאמנות ועל אמון, ובאין נאמנות לא תיכון שליחות. שלוח הוא זרועו הארוכה של שולחו, וכשם שזרוע אין לה משל עצמה ולא כלום, נתונה היא לפקודתו של הראש ולא תעשה אלא דבר שהראש יפקוד עליה (או יתיר לה) לעשות, כך דינו של שלוח (שלא בשליחות להבטחת זכותו של אחר), החב את עצם קיומו לשולחו".

סעיף 8 לחוק השליחות מונה בגופו אילו חובות נכללים בגדרה של חובת הנאמנות, וקובע כדלהלן:

"קיבל אדם עליו להיות שלוח, חייב הוא לנהוג כלפי השולח בנאמנות ולפעול בהתאם להוראותיו; ובאין כוונה אחרת משתמעת ממהות השליחות או מתנאיה יחולו עליו חובות אלו:

(1) יגלה לשולח כל ידיעה וימסור לו כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות ויתן לו דין וחשבון על פעולותיו;

...

(5) ...ובדרך כלל יימנע מכל דבר שיש בו ניגוד בין טובת השולח ובין טובתו שלו או של אדם אחר".

באשר לחובת הגילוי אומר, חובת הגילוי נועדה להבטיח כי השולח לא ינצל את השליחות להגשמת אינטרסים של עצמו. על חשיבותה של חובת הגילוי ראה דבריו של פרופסור ברק בספרו חוק השליחות (כרך ב) [13], בעמ' 1053-1054:

"ביסוד השליחות מונחת ההנחה כי השליחות נועדה לקיים ולקדם את ענינו של השולח, לכן טבעי הוא כי הדין מטיל על השולח חובת גילוי בכל ענין הנוגע לנושא השליחות. בלא גילוי זה עשוי השולח לגשש באפלה, והשליחות עשויה לפעול שלא בהתאם לאינטרסים שלו. משיגלה השולח לשולח כל ענין הנוגע לשליחות, יוכל השולח לקבל החלטה בענין השליחות המבוססת על ידיעת העובדות והערכות".

משום כך מסביר פרופ' ברק "חובת השלוח לגלות לשולח כל ידיעה ולמסור לו כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות, היא רחבה בהיקפה" (שם [13], בעמ' 1054). היא משתרעת על כל ידיעה ועל כל מסמך הנוגעים לנושא השליחות. הדבר כולל חוזים, הודעות, מכתבים וכו'.

חובת הגילוי אינה מותנית בבקשה מצד השולח, ולכן "במצב הדברים הרגיל על השלוח להנהיג שיטת עבודה לפיה יימסר באופן סדיר מידע לשולח" (שם [13], בעמ' 1058). (ראה ת"א (נצ') 621/95, סרוגי נ' סרוגי, פ"מ תשס"א (1) 769, עמ' 794-795).

התובעת תשוב ותטען, כי מעשיה ו/או מחדליה של הנתבעת, המפורטים בבקשה זו, מלמדים על כך כי הנתבעת הפרה את חובת הנאמנות שלה כלפי ניצולי השואה הזכאים, וזאת בין השאר, מכוח היותה שלוחה שלהם ולפיכך, קמה להם עילת תביעה אף מכוח חוק השליחות.

19. דיני החוזים:

התובעת תטען כי ההסכמים שנכרתו בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, הינם בין היתר, בגדר חוזה לטובת אדם שלישי, הם ניצולי השואה הזכאים.

20. בהתאם להוראות פרק ד' לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), "חיוב שהתחייב אדם בחוזה לטובת מי שאינו צד לחוזה (להלן - המוטב) מקנה למוטב את הזכות לדרוש את קיום החיוב, אם משתמעת מן החוזה כוונה להקנות לו זכות זו." (סעיף 34 שם).

התובעת תטען, כי עם כריתתם של ההסכמים בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות בעניינם של ניצולי השואה הזכאים, הפכה זכותם של ניצולי השואה הזכאים, שהינם בגדר "מוטב" על פי הוראות חוק החוזים, לבלתי הדירה.

התובעת תטען בנוסף, כי הלכה היא כי תנאי להענקתה של זכות לצד שלישי, הוא כי על פי החוזה המסויים, נטלו על עצמם הצדדים לחוזה, או אחד מהם, חיוב כלפי הצד השלישי ובכך העניקו לו זכות כלפיהם (ראה בין היתר, ע"א 3755/03, שמעון בן חמו נ' טנא נגה שיווק 1981 בע"מ (פורסם במאגר נבו), עמ' 9-10).

התובעת תוסיף ותטען, כי על אף שההסכמים בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות

אינם ברשותה, לאור סירובה של הנתבעת להמציא עותק מהם לעיונה, הרי שמרוח ההסכמה בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, עולה לכל הפחות, כי שני הצדדים נטלו עליהם התחייבויות כלפי ניצולי השואה הזכאים דהיינו, רשויות הפיצוי הגרמניות הכירו בחובתן לממן את שירותי הבריאות באמצעות תשלומים לנתבעת, והנתבעת מצידה, נטלה על עצמה לשאת בעלות שירותי הבריאות, כאמור, ובכך העניקו לאותם הניצולים, זכות כלפיהם.

21. על כל אלה תוסיף התובעת ותטען, כי היה על הנתבעת לקיים התחייבויותיה על פי ההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, בדרך מקובלת ובתום לב.

למרבה הצער, הנתבעת הפרה את חובותיה על פי דיני החוזים, כשעשתה בין היתר, להטעיית ניצולי השואה הזכאים דהיינו, מחד לא יידעה אותם באשר לזכויותיהם ולא פטרה אותם מתשלום עבור שירותי הבריאות ומאידך, גבתה מהם כספים עבור אותם שירותי בריאות. במעשיה ו/או מחדליה אלה של הנתבעת, לא-קיימה הנתבעת את ההסכמים הנ"ל בדרך מקובלת ובתום לב, כמתחייב.

לא למותר לציין, כי החובה לקיים הסכמים בתום לב ובדרך מקובלת, מוסדרת בין היתר בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.

22. התובעת תטען, כי כפועל יוצא מן האמור לעיל, קמה לניצולי השואה הזכאים עילת תביעה מכוח דיני החוזים ובכללה, עילה שעניינה אכיפה ההסכמים בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, שהינם הסכמים לטובת אדם שלישי – ניצולי השואה הזכאים כאמור, לרבות, השבת הכספים שנגבו מהם במהלך השנים שלא כדין עבור שירותי הבריאות ועל ידי הנתבעת.

התובעת תוסיף ותטען כי במסגרת התובענה הייצוגית אותה היא תובעת לאשר, מתבקש בית הדין הנכבד לאכוף על הנתבעת את קיום התחייבויותיה כלפי ניצולי השואה הזכאים בהתאם להסכמים, במלואן, בתום לב ובדרך מקובלת, כאמור.

לא למותר לציין כי לניצולי השואה הזכאים, קמה אף עילה שעניינה פיצוי בגין הפרת חוזה.

23. על כל אלה תוסיף ותטען התובעת, כי המסקנה ולפיה הנתבעת אינה מקיימת את הוראות ההסכמים שבינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות כאמור, מקבלת חיזוק אף מחמת סירובה להמציא לעיונה של הנתבעת, עותק מאותם ההסכמים, כמו גם מהודעתה לפיה בכוונתה להשיב לתובעת, חלק מהכספים שגבתה שלא כדין ממר בויטלר ז"ל.

לא למותר לשוב ולהדגיש, כי התובעת שומרת על זכותה לעשות לתיקון בקשתה זו מיד עם קבלת עותק מההסכמים האמורים לעיונה.

עילות התביעה האישיות של התובעת:

24. התובעת תקדים ותטען, באשר לחומר הראיות שבידה, כי למרבה הצער, המידע מלא באשר לזכויותיהם של ניצולי השואה הזכאים, מצוי באותם ההסכמים שבין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין הנתבעת, הסכמים אותם מסרבת הנתבעת לחשוף בפני התובעת, כאמור.

עם זאת, התובעת תוסיף ותטען, כי יש בסירובה זה של הנתבעת לחשוף את ההסכמים האמורים, משום חיזוק של ממש לטענותיה שבתובענה הייצוגית.

לגופו של עניין, מתכבדת התובעת להמציא לכב' בית הדין ראיות שונות, מכוחן קמות לה עילות התביעה המפורטות לעיל.

25. התובעת חברה ומבוטחת בנתבעת:

התובעת תשוב ותטען, כי הינה חברה ומבוטחת בנתבעת, וזאת מאז שנת 1946.

דומה כי על עובדה זו אין עוררין.

26. התובעת – ניצולת שואה זכאית:

התובעת הינה ניצולת שואה, אשר שרדה את הזוועות שביצעו הנאצים ועוזריהם בעם היהודי ובכלל זה, עבודות פרך ומחנה ריכוז / הרעבה.

רשויות הפיצוי הגרמניות, הכירו בתובעת כזכאית לרנטה בגין נזקי בריאות בתחום בריאות הנפש, נזקים שהינם תולדת רדיפתם של הנאצים ועוזריהם, כמפורט באישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות, נספח 2 לתובענה זו.

פועל יוצא מכך הוא כי מכוח ההסכמים שבין רשויות הפיצוי הגרמניות לבין הנתבעת, התובעת זכאית לפטור בגין שירותי הבריאות, כאמור וככזו, נכללת התובעת בקבוצת ניצולי השואה הזכאים.

27. מר בויטלר ז"ל היה חבר ומבוטח בנתבעת:

התובעת תשוב ותטען, כי מר בויטלר ז"ל, היה חבר ומבוטח בנתבעת מאז שנת 1937 ועד ליום מותו, 7/7/2008.

דומה כי על עובדה זו אין חולק.

28. מר בויטלר ז"ל – ניצול שואה זכאי:

התובעת תטען, כי מר בויטלר ז"ל, בעלה המנוח, אף הוא בגדר ניצול שואה זכאי.

מר בויטלר ז"ל, שרד אף הוא את רדיפת הנאצים והוכר על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות, כזכאי לרנטה בגין נזקי בריאות ובכללם, נזק לכבד ושינויים ניווניים בעמוד השדרה, כמפורט באישור הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל, נספח 3 לתובענה זו.

לאור זאת, אך ברי הוא כי מר בויטלר ז"ל ולמעשה, יורשיו, נכללים בקבוצת ניצולי השואה הזכאים, כהגדרתם בבקשה זו.

29. התובעת – יורשת של מר בויטלר ז"ל:

ביום 7/7/08, הלך מר בויטלר ז"ל, בעלה של התובעת כאמור, לעולמו.

ביום 20/8/08, נתנה כב' הרשמת לענייני ירושה בחיפה, צו קיום צוואה לצוואת מר בויטלר ז"ל, מכוחה התובעת הינה יורשת עיזבונו.

ראה עותק מצו קיום הצוואה הנ"ל, אליו מצורפת הצוואה האמורה, נספח 4 לתובענה זו.

30. האם הנתבעת הייתה מודעת לדבר זכאותם של מר בויטלר ז"ל והתובעת?

א. התובעת תשוב ותטען, כי הנתבעת מעולם לא פנתה אל מר בויטלר ז"ל ו/או אליה, וידעה אותם באשר לזכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.

התובעת תוסיף ותטען, כי כפועל יוצא מן האמור בסעיף זה, נשאו מר בויטלר ז"ל והתובעת, במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, בעלותם של שירותי הבריאות.

התובעת תטען בנוסף, כי דבר היותם של מר בויטלר ז"ל והתובעת, ניצולי שואה זכאים, היה ידוע לנתבעת במהלך כל השנים.

ב. התובעת תוסיף ותטען, כי לכל הפחות היה מצופה מאת הנתבעת, לפנות אל ניצולי השואה הזכאים וליידע אותם בדבר זכאותם ולחילופין ככל שלא היה בידה לזהות את מבוטחיה ניצולי השואה הזכאים, לפנות בפנייה מתאימה לקהל מבוטחיה, בקריאה לכל אלה שהינם ניצולי השואה הזכאים, ליידעה על דבר היותם כאלה.

ג. באשר לחובה ליידע ו/או לאתר את ניצולי השואה הזכאים, תוסיף התובעת ותטען, כי ביום 1/4/10, כעשרה ימים בלבד מהמועד בו הגישה התובעת את בקשתה לאישור התובענה הייצוגית, בגלגולה הקודם, וככל הנראה בעטייה של הגשת הבקשה האמורה, שלחה הנתבעת לתובעת, באמצעות הדואר, מכתב חתום על ידי מנכ"ל הנתבעת, שאינו נושא תאריך, אשר זו לשונו:

"גאולה שלום,

אנו בשירותי בריאות כללית שוקדים על העברת מידע ללקוחותינו וסיוע בקבלת מידע על זכויותיהם. אנו רוצים להמשיך ולתמוך בניצולי השואה, במימוש זכויותיהם בכללית ובאירגוני סיוע נוספים.

בכללית מחכים לכם צוותי המרפאות ועובדים סוציאליים הנכונים להקשיב, לתמוך וללוות אתכם כדי שתממשו את זכויותיכם.

למכתב זה מצורף שאלון המכיל מספר שאלות. שאלון זה יסייע לכם ולנו בבירור זכויותיכם שמומשו ואלו שטרם מומשו. נודה לכם על מילוי השאלון, אותו ניתן לשלוח או במעטפה המצורפת (אין צורך בבול) או להעבירו אישית למרפאה אליה אתם משתייכים.
אנו ניצור עמכם קשר לצורך המשך טיפול.

**בברכת בריאות טובה,
אלי דפס
(חתימה)
מנכ"ל הכללית"**

למיטב ידיעתה של התובעת, הנתבעת שלחה מכתב זה, על מצורפיו, למבוטחים נוספים שלה.

ד. למכתבו של מנכ"ל הנתבעת, צורף שאלון ועלון מידע, שאף הוא אינו נושא תאריך שכותרתו "דואגים לכם, תומכים בכם, מלווים אתכם".

התובעת תטען, כי אין באותו השאלון, שעניינו ניצולי השואה הזכאים, שאלה אחת באשר למחלות המוכרות של התובעת ו/או דרישה לקבלת אישור באשר למחלותיה אלה, ולא בכדי, שכן המידע מצוי בידי הנתבעת זה מכבר.

כל שהתבקשה התובעת לציין הוא, איזה סוג רנטה היא מקבלת, ולעניות דעתה של התובעת, מידע זה מצוי אצל התובעת זה מכבר, כאמור.

יצוין, כי התובעת מילאה השאלון ושלחה אותו בדואר חוזר לנתבעת, ימים ספורים לאחר קבלתו (תחילת חודש אפריל שנת 2010).

עותק מהמכתב הנ"ל, על נספחיו ובכללם עותק מתשובותיה של התובעת לשאלון, מצ"ב, מסומן "13" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

ה. על דבר ידיעתה האמורה של התובעת באשר להיות התובעת ניצולת שואה זכאית, ניתן ללמוד למשל ולשם הדוגמא, ממסמך רפואי מיום 19/12/1990 בתחום הנפש, בעניינה של התובעת, שערך ד"ר סיפרס מטעם התובעת, בו מציין ד"ר סיפרס בין היתר, כהאי ליסנה:

"...בהתחשב שמדובר על תיזמונת פוסטראומטית (DELAYED) לאחר חוויות תראומטיות במחנה ריכוז..." (הדגשה שלי ע.ס.).

עותק מהמסמך הרפואי הנ"ל מצ"ב, מסומן "14" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

ו. באשר למר בויטלר ז"ל, הרי שמתגובה שהגישה התובעת לכב' בית המשפט המחוזי בחיפה ביום 29/4/10, במסגרת הליך הבקשה לאישור הגשתה של תובענה ייצוגית שם, כאמור (להלן: **"תגובת התובעת"**), עולה כי במהלך שנת 2006, פנו רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת, והודיעו לה כי הן מקזזות מהתשלום השנתי לה, החזר כספי חד-פעמי ששולם על ידן ישראל למר בויטלר ז"ל, בסך של 139.08 יורו.

התובעת תטען, כי אין חולק על כך, שעד שנת 2006 ולאחריה, לא זכה מר בויטלר ז"ל לקבל החזרים נוספים שכאלה ו/או לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות, כאמור.

לא זו אף זו, ההחזר בו מדובר, בא לעולם לאחר שמר בויטלר ז"ל ביקש מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, הכרה בהחמרת מצבו הרפואי (קרדיולוגי). לצורך בחינת בקשתו, נדרש מר בויטלר ז"ל על ידי הרשויות האמורות, להמציא להן אסמכתאות רפואיות, לרבות קבלות בגין התרופות שהוא צורך, וכך עשה. למרבה הצער, הבקשה נדחתה ואולם, רשויות הפיצוי הגרמניות, השיבו למר בויטלר ז"ל החזר כספי בגין קבלות שונות שהמציא להן, לרבות קבלה בגין נסיעה במונית. מר בויטלר ז"ל סבר בתמימותו, כי מדובר בהחזר חד-פעמי, שהינו חלק מהליך הדיון בבקשתו להחמרה, שכן הוא לא ידע דבר על דבר זכאותו.

יתרה מכך, מר בויטלר ז"ל לא ידע דבר, אף על עובדת קיומו של הסכום האמור מכספים ששילמו רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת.

לא למותר להדגיש, כי עצם הקיזוז הנ"ל מלמד על מהות ההסכמים שבין התובעת לרשויות הפיצוי הגרמניות דהיינו, על כך שעל התובעת לפטור מכוחם את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות.

עותק מהתגובה הנ"ל מצ"ב, מסומן "14א" ומהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

ז. על כל אלה תוסיף ותטען התובעת, כי בתגובת התובעת טענה התובעת,

כי עד לשנת 1977 היא פטרה את כלל ניצולי השואה הזכאים, אותם היא מכנה בתגובתה "נכים", מתשלום עבור שירותי בריאות ותרופות, ורק מאותה השנה ואילך, היא החלה גובה מהם תשלומים (ס' 7 לתגובה האמורה).

התובעת תטען כי טענתה זו של הנתבעת, מובילה למסקנה ולפיה, הנתבעת ידעה ויודעת את זהותם של ניצולי השואה הזכאים, שכן אחרת לא הייתה היא יודעת לפטור אותם לכאורה מהתשלום האמור, עד לשנת 1977.

התובעת רואה לנכון לשוב ולציין, כי מר בויטלר ז"ל היה חבר ומבוטח בנתבעת מאז שנת 1937 ועד יום מותו, 7/7/2008, והתובעת הינה חברה ומבוטחת בנתבעת מאז שנת 1946.

31. תשלומים עבור שירותי בריאות, בהם נשאו מר בויטלר ז"ל והתובעת:

א. התובעת תשוב ותטען, כי במהלך השנים שמאז שנת 1967, נשאו הן מר בויטלר ז"ל והן התובעת, בעלות שירותי הבריאות, וזאת על אף שהיה על הנתבעת לפטור אותם, מכוח ההסכמים שבינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, מהתשלומים האמורים.

ב. התובעת תטען, כי ככל שהדבר נוגע למר בויטלר ז"ל, הרי שלאחר שהתובעת פנתה לנתבעת בבקשה לברר את זכויותיה כיורשת שלו, ובעקבות דין ודברים בין הצדדים, הודיעה הנתבעת לתובעת, כי בכוונתה להחזיר לתובעת, סך של 18,134 ₪, וזאת בהתבסס על תחשיב שערכה באשר לצריכת התרופות של מר בויטלר ז"ל.

השתלשלות האירועים בעניין זה, מפורטת בהרחבה לעיל.

התובעת תטען, כי לאור הודעתה האמורה של הנתבעת, אין ספק כי מר בויטלר ז"ל, נשא בתשלומים עבור שירותי הבריאות, בה בשעה שהיה על הנתבעת לפטור אותו מתשלומים אלה, והודעתה זו של הנתבעת לתובעת, באשר לכוונתה להחזיר כספים כאמור, אינה אלא בגדר הודאת בעל דין.

ראה עותק מהודעת הנתבעת באשר לכוונה האמורה, נספח 12 לתובענה זו.

ג. בנוסף תטען התובעת, כי הנתבעת העלתה טענות שונות בכתב התשובה שהגישה ביום 29/4/2010, באשר לצריכת התרופות של מר בויטלר ז"ל ובכללן, טענה ולפיה אינה יכולה להפיק דוח צריכת תרופות ממוחשב, אלא משנת 1998 בלבד ואילך (ס' 19 שם).

על אף האמור, הרי שבידי התובעת, דוח צריכת תרופות ממוחשב של מר בויטלר ז"ל, שהפיקה הנתבעת, שעניינו צריכת התרופות לשנים 1996 ואילך, כמפורט לעיל.

לא למותר להדגיש, שהנתונים בדוח זה אינם מתיישבים עם נתונים בדוחות אחרים שמסרה הנתבעת לתובעת. לא זו אף זו, מהדוחות החלקיים הנ"ל עולה במפורש, שהנתבעת גבתה מאת מר בויטלר ז"ל, תשלום עבור שירותי הבריאות.

התובעת תוסיף ותטען, כי בידי הנתבעת נתונים מלאים ומפורטים באשר לצריכת התרופות על ידי בעלה המנוח, והיא עותרת לבית הדין הנכבד, להורות לנתבעת להמציאם לתובעת.

למען הסר ספק מתכבדת התובעת לצרף עותק מהדוחות שמסרה הנתבעת בידה, שעניינם מר בויטלר ז"ל, מסומן "15" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

32. התובעת תוסיף ותטען, כי ככל שהדבר נוגע לתשלומים עבור שירותי בריאות להם היא נזקקה, ובעלותם היא נשאה, למרות שהיה על הנתבעת ליידעה באשר לזכאותה ולפטור אותה מתשלומים אלה, הרי שבמהלך כל השנים היא מטופלת בתרופות פסיכיאטריות ובכללן, תרופות נוגדות חרדה ודיכאון, וזאת בשל נכותה הנפשית, שהוכרה על ידי רשויות הפיצוי הגרמניות ככזו שמקורה ברדיפות הנאצים ועוזריהם ובזוועות שהיו מנת חלקה בשואה.

בין יתר התרופות להן נזקקת התובעת, נטלה ונוטלת התובעת תרופות פסיכיאטריות נוגדות דיכאון וחרדה ובכללן, בולבידון, XANAX, BONSERIN ו-XANAGIS, כפי שהנתבעת יודעת ידוע היטב.

התובעת תשוב ותטען כי הנתבעת מעולם לא יידעה אותה על דבר זכאותה לפטור מתשלום עבור שירותי בריאות, ומאליו אף לא פטרה אותה מתשלום עבור שירותי הבריאות האמורים ובכללם, התרופות הנ"ל.

למען הסר ספק, מתכבדת התובעת להפנות את כבי' בית הדין לנספח 12 לתובענה זו, ממנו עולה כי הנתבעת ידעה על דבר היותה של התובעת ניצולת שואה זכאית, כמו גם למסמכים הבאים:

א. עותק מקבלות הנוגעות לרכישת התרופות הפסיכיאטריות, שעלה בידי התובעת לאתר מצ"ב, מסומן "16" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

ב. עותק מהוראות רופא הדיור המוגן בו מתגוררת התובעת, בו מצוי פירוט מלא של התרופות אותן היא נוטלת, ותדירות נטילתן מצ"ב, מסומן "17" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

ג. עותק מאישור רפואי מאת ד"ר ישעיהו שורץ, פסיכותרפיסט, שעניינו דוח טיפולי-תרופתי בתובעת מצ"ב, מסומן "18" ומהווה חלק בלתי נפרד מתובענה זו.

התובעת תוסיף ותטען, כי המדובר במדגם מייצג של הוצאותיה, עבור שירותי הבריאות, אותו עלה בידה לאתר.

33. לאור האמור, אך ברי הוא כי לתובעת קמות באופן אישי, עילות התביעה המפורטות לעיל, בין היתר, מחמת כל אחת ואחת מן העובדות הבאות (בתמצית):

א. התובעת הינה ניצולת שואה המקבלת רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, וחברה ומבוטחת אצל הנתבעת מאז שנת 1946.

ב. התובעת הינה היורשת של מר בויטלר ז"ל, שקיבל אף הוא רנטה מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, כתוצאה מרדיפות הנאצים, והיה בחייו חבר ומבוטח אצל הנתבעת מאז שנת 1937.

ג. בהתאם להסכם בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, היה על הנתבעת לפטור את ניצולי השואה הזכאים, מתשלום עבור שירותי הבריאות, כמפורט לעיל.

- ד. הנתבעת לא יידעה את ניצולי השואה הזכאים ובכללם, את מר בויטלר ז"ל ואת התובעת, על דבר זכאותם לפטור מתשלום עבור שירותי הבריאות.
- ה. כפועל יוצא מן האמור לעיל, מר בויטלר והתובעת, נשאו במהלך כל השנים שמאז שנת 1967, בעלות שירותי הבריאות, כאמור.
- ו. לאור האמור, עילות התביעה המפורטות בהרחבה לעיל, אשר קמות לניצולי השואה הזכאים, קמות אף לתובעת, וזאת מחמת היותה של התובעת ניצולת שואה זכאית, מכוח היותה היורשת של מר בויטלר ז"ל שהיה אף הוא בחייו, ניצול שואה זכאי.
- מכוח היותה ניצולת שואה המקבלת רנטה וזכאית לפטור מתשלום עבור הטיפולים הרפואיים ובין לאור היותה יורשת מכוח צוואתו של מר בויטלר ז"ל.
34. על כל אלה תוסיף ותטען התובעת, כי כתוצאה מהתנהלותה של הנתבעת, נגרם למר בויטלר ז"ל ולתובעת (בצוותא), חסרון כי בסך של 170,721 ₪ לפחות, וזאת מכוח הוצאותיהם עבור שירותי הבריאות מאז שנת 1967, כעולה מנספחים 15 ו-16 ומכוח אישורן של רשויות הפיצוי הגרמניות ולפיו הן משלמות לנתבעת לפחות 350 יורו לשנה, עבור כל ניצול שואה זכאי (נספח 7 לתובענה זו).
- לחילופין, לשם זהירות בלבד ומבלי להודות בדבר, ככל שיקבע כי הוראות חוק ביטוח בריאות אינן חלות על תקופת הזמן שקדמה לחקיקתו, הרי שלמר בויטלר ז"ל ולמבקשת (בצוותא), נגרם חסרון הכיס בסך של 63,524.16 ₪ לפחות, וזאת מכוח הוצאותיהם עבור שירותי בריאות כאמור, החל ממועד חקיקתו של חוק ביטוח בריאות, 1/1/1995 ואילך וכמפורט להלן.
- שיעור הסכומים הנתבעים:**
35. התובעת תטען כי לנוכח מעשיה ו/או מחדליה של הנתבעת, כמפורט בתובענה ייצוגית זו, על הנתבעת להשיב לניצולי השואה הזכאים את מלוא הכספים שגבתה מהם שלא כדין עבור הטיפולים הרפואיים, מאז שנת 1967 ועד היום, בערכים ריאליים.
36. התובעת תוסיף ותטען, כי מאחר והנתבעת מסרבת להמציא לעיונה עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, לא נותר לה בשלב זה, אלא להעריך בהערכה זהירה ועל בסיס הנתונים שבידי התובעת, כמה כסף שילמו רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת לשם כיסוי הטיפולים הרפואיים, מאז שנת 1967.
- הנתונים החלקיים המצויים בידי התובעת, הם אלה:
- א. בין הנתבעת לרשויות הפיצוי הגרמניות, נחתמים מאז שנת 1967, הסכמים מכוחם משלמות רשויות הפיצוי הגרמניות, כספים לשם מימון הטיפולים הרפואיים בניצולי השואה הזכאים, הכל כמפורט לעיל.
- ב. בשנת 2007 בוטחו על ידי התובעת 9,815 ניצולי שואה הזכאים לפטור ממימון הטיפולים הרפואיים, אף זאת כמפורט לעיל.
- ג. מתוך כל אותם ניצולי השואה הזכאים יודעה הנתבעת לזהות רק 1,049 ניצולים, המהווים כ-11% בלבד מתחרי הקבוצה.

ד. בשנת 2008 שילמו רשויות הפיצוי הגרמניות לנתבעת, סך של 350 יורו לניצול שואה זכאי, לשם מימון הטיפולים הרפואיים של כלל ניצולי השואה הזכאים (9,815 איש).

ה. פועל יוצא מכך הוא, כי בשנת 2008 ועוד קודם לכך (מאז שנת 1967), 8,766 ניצולי שואה, מימנו מכיסם את הטיפולים הרפואיים, על אף שרשויות הפיצוי הגרמניות שילמו לנתבעת עבור טיפולים אלה.

37. א. לאור המפורט לעיל, ובחישוב מתמטי פשוט, עולה כי בשנת 2008, הסתכם חלקו של כל אחד מניצולי השואה הזכאים שלטענת הנתבעת אינם ידועים לה, הם ניצולי השואה הזכאים המהווים חלק מחברי הקבוצה בשמם מוגשת תובענה ייצוגית זו, בסך של 1,985.13 ₪ כדלקמן:

$$1,985.13 \text{ ₪} = 5.6718 \text{ (שער היורו ביום 2/1/08)} * 350 \text{ יורו}$$

ב. לאור זאת זכאים חברי הקבוצה נשוא תובענה זו (8,766 איש נכון לשנת 2007), הם ניצולי השואה הזכאים, עבור שנת 2008, לכל הפחות, לסך של 17,401,649.58 ₪ בהתאם לתחשיב הבא:

$$17,401,649.58 \text{ ₪} = 1,985.13 \text{ ₪} \times 8,766 \text{ ניצולי שואה}$$

ג. מאחר והנתבעת קיבלה מאז שנת 1967 מאת רשויות הפיצוי הגרמניות, כספים עבור מימון הטיפולים הרפואיים בניצולי השואה הזכאים כאמור, הרי שבהערכה זהירה, עולה כי על הנתבעת להשיב לניצולי השואה הזכאים (חברי הקבוצה), בגין כל השנים שמאז שנת 1967, לכל הפחות את הסך של 748,270,931.9 ₪ בהתאם לחשבון המתמטי הבא:

$$748,270,931.9 \text{ ₪} = 43 \text{ שנה} \times 17,401,649.58 \text{ ₪}$$

ד. חלקו של כל אחד מ-8,766 ניצולי השואה הזכאים חברי הקבוצה, בסך הנ"ל, מסתכם, לכל הפחות, בסך של 85,360.59 ₪, כמפורט להלן:

$$85,360.59 \text{ ₪} = 8,766 \text{ ניצולי השואה הזכאים} / 748,270,931.9 \text{ ₪}$$

ה. לחילופין, מבלי להודות בדבר ולשם זהירות בלבד, היה ויקבע כי הוראות חוק ביטוח בריאות חלות ממועד כניסתו לתוקף ואילך, אזי זכאותם האמורה של ניצולי השואה הזכאים, הינה לכל הפחות, החל מאותו המועד, 1/1/1995 ואילך דהיינו, על פני 15 שנה.

פועל יוצא מכך הוא, כי לאור הנתונים הנ"ל, מסתכמת תביעתם של ניצולי השואה הזכאים, על פני 15 שנה, בסך של 278,426,393.28 ₪, כמפורט להלן:

$$278,426,393.28 \text{ ₪} = 16 \text{ שנה} \times 17,401,649.58 \text{ ₪}$$

בהתאם לכך, מסתכם חלקו של כל אחד מניצולי השואה הזכאים, בסך של 31,762.08 ₪, כדלקמן:

$$31,762.08 \text{ ₪} = 8,766 \text{ ניצולי השואה הזכאים} / 278,426,393.28 \text{ ₪}$$

38. על כל אלה תוסיף התובעת ותטען, כי נכון לעת הזו ועקב סירובה של הנתבעת להמציא לעיונה של התובעת, עותק מההסכמים בינה לבין רשויות הפיצוי הגרמניות, במהלך השנים שמאז שנת 1967, הסכומים הנקובים בפרק זה הינם בגדר הערכה זהירה בלבד.

התובעת שומרת על זכותה לתקן התובענה הייצוגית ובכללה, את תחשיביה אלה, עם קבלת עותק מההסכמים האמורים, ולצורך כך היא עותרת אף בזו הפעם לכב' בית הדין, לחייב את הנתבעת בהמצאתו של עותק זה לעיונה.

סיכום:

39. התובעת תטען כי לבית הדין הנכבד הסמכות העניינית לדון בתובענה ייצוגית זו, וזאת בין היתר לאור החלטתו של כב' בית המשפט המחוזי בחיפה, נספח 1 לתובענה זו.

בנוסף תטען התובעת כי לבית הדין הנכבד, הסמכות המקומית לדון בתובענה ייצוגית זו, בין היתר בשל מקום מגוריה של התובעת.

40. לאור כל המפורט בתובענה ייצוגית זו, מתבקש בית הדין הנכבד, לזמן את הנתבעת לדין ולקבוע כדלקמן:

א. כי הנתבעת גבתה כספים שלא כדין מאת ניצולי השואה הזכאים, עבור הטיפולים הרפואיים, כמפורט בין היתר, בסעיף 14 לתובענה ייצוגית זו ולפיכך, עליה לעשות להשבת כל אותם הכספים, בין אם גבתה אותם בטעות ובין אם לאו ו/או

ב. כי הנתבעת הפרה את הוראות מהוראותיו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994, כמפורט בסעיף 15 לעיל ו/או

ג. כי הנתבעת הפרה את חובת הנאמנות, המוסדרת בין היתר, בחוק הנאמנות, תשל"ט-1979, כמפורט בין היתר, בסעיף 16 לתובענה ייצוגית זו ו/או

ד. כי הנתבעת עשתה עושר ולא במשפט על חשבונם של ניצולי השואה הזכאים, בניגוד להוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979, כמפורט בין השאר, בסעיף 17 לתובענה ייצוגית זו ו/או

ה. כי הנתבעת הפרה את חובת השליחות החלה עליה כלפי ניצולי השואה הזכאים, וזאת בניגוד להוראות חוק השליחות, תשכ"ה-1965, כמפורט בין היתר, בסעיף 18 לתובענה ייצוגית זו ו/או

ו. כי הנתבעת הפרה חובותיה כלפי ניצולי השואה הזכאים על פי דיני החוזים, כמפורט בין היתר, בסעיפים 19-23 לתובענה ייצוגית זו ו/או

ז. לחייב את הנתבעת להשיב לניצולי השואה הזכאים את מלוא הכספים שגבתה מהם שלא כדין ולכל הפחות, את הסך של **748,270,931.9** ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד מועד התשלום המלא בפועל.

לחילופין, מבלי להודות בדבר, וככל שיקבע כי הוראות חוק ביטוח בריאות חלות מיום 1/1/1995 ואילך, מתבקש בית הדין הנכבד לחייב את הנתבעת, להשיב לניצולי השואה הזכאים, לכל הפחות את הסך של **261,024,743.7** ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק, עד מועד התשלום המלא בפועל.

כב' בית הדין מתבקש בנוסף, לקבוע את מנגנון חלוקת הכספים לניצולי השואה הזכאים, בהתאם לסעיף 20 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, ולחייב את הנתבעת לשאת אף במלוא הוצאות יישומו של המנגנון האמור.

ח. לחייב את הנתבעת לשלם לתובעת גמול לתובע מייצג, בהתאם לסעיף 22 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד מועד התשלום המלא בפועל.

ט. לחייב את הנתבעת לשלם את שכר טרחת באי כוחה של התובעת, בהתאם לסעיף 23 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד מועד התשלום המלא בפועל.

י. לחייב את הנתבעת לשלם לתובעת הוצאות משפט, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד מועד התשלום המלא בפועל.

 עופר סולמונוב, עו"ד באי כוח התובעת	 עמנואל סולמונוב, עו"ד
--	--